

ibi fictio. Itē si imortale. esto q̄ refuēt. sūl eēt viu⁹ ⁊ moꝝ
tuus. ḡ sūl viuēret ⁊ nō viuēret. ⁊ si h̄. due ḡ dicitōne op/
posita eēt sūl vera de eodē. qd̄ nō pōt credi nec intelligi
Itē cū dicit hoc ē corp⁹ meū. panis solū p̄uertit in cor/
pus. s; aīa est ibi solū p̄ comitantā. ḡ si in triduo fuis/
set cōfectū. eēt mortuū corp⁹. cū aīa esset separata. ḡ sūl si
73 eēt refuētū. ḡ passibile ⁊ mortale. ¶ R̄. circa h̄ duplex
est opinio. Una mgr̄i hugonis ⁊ suoz sequariū q̄ x̄ps
corp⁹ suū imortale ⁊ passibile dedit sub sacramēto. ⁊ nō
est incōueniēs. q̄ sit h̄ns altēz ⁊ altēz modū essendi ha/
bitu ⁊ actu. Habitu qd̄ ē erāt mortale. s; ex aliq̄ cā sum/
psit ad x̄ps in orralitatē. sic subtilitatē ⁊ natiuitate. agi/
litate in mari. claritatē in monte. sic imortalitatē s; sa/
cramento. Nec est ibi ḡ dicitō h̄a. q; corp⁹ x̄pi ex h̄ q̄ in
plurib; locis ē. oppositas h; p̄prietates. sicut portare ⁊
portari. dēscere ⁊ moueri. sic pati ⁊ nō pati. Quātū em̄
ad h̄ accipit rōnē vniuersalis. s; h̄c sit singulare. Et fm̄
opinione istoz si referuātū fuisset nō eēt mortuū in p̄uā/
de. S; q; h̄ opinio sūl ḡ dicitōia ponit dicit de eodē fm̄
q̄ idē. ⁊ h̄ nō est necessariū ponere in h̄ sacro. id̄ min⁹ est
rōnabilis. Prop̄ea ē alia opinio mgr̄i ⁊ innocētiū ⁊ se/
quariū. q̄ dedit tale corp⁹ discipulis q̄le habuit. Quā/
uis em̄ corp⁹ x̄pi sūl virtute sacri sit in plibus locis. cas/
74 dēti h; absolutas p̄prietates tāq; vnu numero. Et p̄p̄
h̄ ad intelligentiā obiectoz in d̄m d̄m q̄ duplex est p̄
p̄p̄tas q̄ dicitur corp⁹ x̄pi. Quēdā absoluta. qd̄am rela/
ta ad locū. Prop̄etas absoluta q̄ dicitur corp⁹ vt i vno
loco est. cū sit vna. dicitur tñ vt in oibus. S; p̄p̄tas
relata ad locū cum sit in diuersis locis. ⁊ si dicitur ei i
vno loco. nō tñ op̄ret q̄ in oibus. Cū nō op̄ret q̄ si cor/
pus x̄pi sit in multis locis. q̄ si mouet in vno moueat i
altero. Sūl nō op̄ret q̄ si aliq; p̄curit ip̄m in vno loco
q̄ in alio sūl p̄curat. q; talis op̄ario respicit p̄ntiā loca
lē agētis. Ita sūl nō op̄ret q̄ si videat in vno loco. q̄ in
75 alio videat. q; h̄ respicit p̄ntiā visibilib; . Cōcedendū ḡ
q̄ x̄ps corp⁹ passibile ⁊ mortale habebat sub sacro. s; tñ
nō poterat ibi sibi passio inferri q̄ tūcūq; hō p̄cuteret.
vñ d̄m q̄ sub sp̄ebus illis erat passibilis. s; erat ibi im/
passibiliter. Cū loq̄ndo de passione illata si q̄rat veruz
posset ibi pati. ista distinguēda ē. Aut enīz h̄ qd̄ est ibi
determinat actū. aut cōp̄sitionē intellectā circa subie/
ctū. Si determinat actū falsa est. q; sensus ē q̄ sub sacro

poterat ei passio inferri. ⁊ h̄ est falsuz. q; sicut ibi nō po/
terat sentiri. ita nec poterat ei passio inferri. Si autē de/
terminat cōp̄sitionē intellectā circa subiectū. sic locu/
tio ē h̄a. ⁊ est sensus. ex̄ns ibi poterat pati. q; si passio i
alio loco ei inferat. etiā ibi passio sentiret. ⁊ moreret.
vñ si fuisset referuātū corp⁹ illud habuisset plagas sub
sacro sicut extra. sed tñ nō esset illi illata passio sub tali
mō existēdi. Prop̄ h̄ dicit mgr̄i q̄ ibi ex̄ns erat passiv/
bilis passione illata sibi alibi. tñ erat i passibiliter. Et si
sic mgr̄ Hugo intellegit h; h̄ratē. S; tūc illa ad apra/
rio de dicitō nō valet. Si em̄ dices dicit q̄l̄itates aliq; nō
video quōd corp⁹ nō sit alteratū saltē ad x̄ps. Constat
autē q̄ qñ dedit sacm̄. corp⁹ actu ⁊ bitu habebat p̄p̄/
tate passibilitatis. ḡ cū nō habebat op̄ ositū modū existē/
di in alio. aliū tñ habebat q̄ mod⁹ sublimabat ip̄s ibi p̄a
h̄c passione. ac p̄ h̄ sup̄ passibilitatē sentiēdi vt erat ibi
vel t̄ngēdi. Cū q̄uis esset passibile. tñ nūq; poterat
ibi palpari. sūl nec passio ibi inferri. Et h̄ patet obie/
cta. q; glo. dicit q̄ dedit imortale ⁊ ipassibile. q; ibi pas/
sio ei nō poterat inferri vel mors. poterat tñ alibi. Sic
p; sūl seq̄ns q̄re ibi nō poterat p̄ueri. q; n̄ erat ibi pas/
sibile. Sūl p; tertū. q; passio poterat ei inferri. s; non
fm̄ oēm statū. v; pura fm̄ illū fm̄ quē est insensibile.
¶ Ad illud qd̄ q̄rit si in triduo fuisset referuātū. d̄m 76
q̄ mortuū esset sub sp̄ebus. ⁊ sūl si aliq; p̄fecerit nō esset
ibi nisi corp⁹ mortuū. Nō ob̄ q; tūc imp̄fectū eēt ⁊c. Di/
cendū q̄ sacm̄ eēt p̄fectū ab efficacia. q; corp⁹ erat vni/
tū diuinitati. p̄fectū a signitia. s; tñ nō a t̄nētia. Et rō
hui⁹ est. q; p̄fectio erat i ip̄o siḡto. q; corp⁹ erat mortuū.
Sūl d̄m q̄ nō est eēt sibi aīam virtute h̄boz s; p̄ cōiun/
ctionē. Cū q; in triduo nō erat cōiuncta. id̄ nō eēt ibi. n̄
p̄ virtute h̄boz q̄ nō sit maior. s; p̄ aliu statū corp⁹
h̄a aut sacralia sunt ordinata ad cōuertēdū in corp⁹ q̄
le erat fm̄ statū plarōis h̄boz. S; nunqd̄ poterat x̄ps
facere si corp⁹ erat mortuū sub sacro. q; aīa egrēdīs de
corp̄ pendente in cruce intraret corp⁹ sub sacro. ⁊ ita si
mul eēt viuū ⁊ mortuū. d̄m q; h̄ facere nil aliud esset q̄
redire vñ exierat. vnde hoc esset corpus suū viuificatē.
q; oīno vñ est ibi. ⁊ id̄ est imaginatio mala. q; imagi/
nat corp⁹ x̄pi eēt vñitū vt diuersa corpa. ⁊ q; vñ sit et p̄
fectū ⁊ viuū ⁊ aliud nō. h̄ aut nō d; intelligi. q; tñ vñ
est corpus.

Dist. xij. de p̄sequētib; ad p̄fectionē corp̄is x̄pi
q̄trum ad fractionem.

Sicut querit de accidētib; q̄ remanēt ⁊c. Sup̄a
egit mgr̄ de cōfectōe siue cōsecratōe. in hac dist.
agit de cōsequētib;. Et qm̄ duo sunt cōsequētia
s. fractio ⁊ iteratio siue frequētiario. id̄ dist. ista diuidit
in duas pres. In p̄ma agit de fractiōe. In sc̄da de hui⁹
sacri frequētiatōe. ibi. Post h̄ q̄rit. si qd̄ gerit sacerdos.

Querit vtz in sacramēto eucharistie sint ac/
cidentia in seip̄is subsistētia.

DI. XII.

Sicut q̄ritur de accidētib; q̄ re/
manēt. i. de specieb; ⁊ sa/
pore ⁊ pondere in q̄ subiecto fundent.
poti⁹ mibi v̄ fatendū existere sine sub/
iecto eēt q̄ in subiecto. q; ibi nō ē suba nisi corp̄is
⁊ sanguinis d̄fici. q̄ nō afficit illis accidētib;. Itō
ei corp⁹ x̄pi talē h; in se formā s; q̄lis in iudicio. ap

Et qm̄ fractio illa nō pōt eēt nisi circa illud qd̄ remanet
post trāsubationē. ⁊ h̄ sunt accidētia. Itō p̄mo q̄rit
vtz ibi sint accidētia in seip̄is subsistētia. Sc̄do q̄o q̄rit
vtz ibi sit fractio h̄a. ibi solet etiā q̄ri de fractiōe. Et illa
ps h; tres pres. In p̄ma determinat q̄stionē fm̄ alioz
opinionē. p̄ntā. ibi. S; q; corp⁹ x̄pi in corruptibile est.
ondēs q; fractio illa ē h̄a. ⁊ tñ est tñ circa accidētia. In
tertia q̄o ondēt qd̄ pres ille significēt. ibi. Quid āt pres
ille significēt. Subdiuisiōes p̄tū manifeste sūt i l̄a.

parebit. Remanēt ḡ illa accidētia p̄ se subsistētia
ad mysterij ritū. ad gust⁹ fideiq; susfragiū. q̄bus
corp⁹ x̄pi h̄ns formā ⁊ naturā suā tegit.

Querit vtz ibi sit fractio h̄a. Et determinat
q̄stionē fm̄ alioz opinionē.

Solet etiā q̄ri de fractiōe ⁊ p̄tōe q̄ ibi v̄ fieri
vtz h̄a sit. ⁊ si h̄a fractiō ē. cui⁹ reistret in q̄re fiat
Lūq; nō sit ibi alia suba q̄ x̄pi. si in aliq̄ suba ē illa
fractio. in corpe x̄pi v̄ eēt. S; p̄tra. cū ip̄m corp⁹

gent sine pputio. qz illd signaculu est ad te cor. Et si tu obdicias qz toru reurget. dicit qz vez e toru qd spectat ad ee vel pulcritudine. z id no e instana de pputio. Nd aut hoz sit veri difficile e scire. m qeuncz mo dicat vel ru est qz torz xps. i. pfectz qru ad ee z bn esse e in celo.

4 c **M**anet in reger tor in co: de ruo. Uiderur male dicere. da corpz xpi non in trar cor ruu cum sit qd corpale qz solus de illaba tur anie. ergo si xps integrat ex aia z corpe. non pot esse in corde nec manere. 32. dds qz xps habi tar in cordibz no stris no corpali ter sed spualiter siue p fides sicut dicit ad Ephe. iij. hinc e qz xps dicit manere in reger i corde. qz quarcumqz spec ies frangat. cor fidele credit coz pus xpi manere integrum z illu barum. no qz coz pus smveritate aiam ingrediat.

Luc. xxi.

Ambro.

Drius. Ubi ps est corpis. ibi est z totum

Ostendit quid ille pres si gnificet.

Quid ar pres ille significet. Sergi papa tradidit inqena. Triforme e corpz xpi. ps obla te in calicez missa. corpz xpi qd ia surrexit mostat. ps comesta ambulās adhuc sup terrā. ps i altari vsqz ad finē misse rema nēs. corpus iacens in sepulcro significat. quia vsqz in finē secu li corpa sanctorū i sepulcri erūt Et sicut pres ille mysticā tenēt significationē. ita etiā z fractio passionis xpi z mortis est rep sentatio. Unde ipe ait. Hoc fa cite in meā cōmemorationē. i. in memoriā passionis z mortis mee. Nam vt ait Amb. Quia in morte xpi liberati sum. hui

Ubi ps est cor. z. Uidet fm hec Dylarij verba. qz cū plures sint ibi pres. qz xpus sit ibi plures. z cū in finite. infinites. qd no videt ee cōueni ens. 32. ddm ad h dicit aliq qz corpus xpi est i illa spe cie semel tm. z m cedat esse infinites qrum ad modū z ponūt exemplū in figura incisionis q est in cera vna z semel. qz vna imago pot fieri ex frusto vno cere. z ta men infinitis modis pot formari. Nā in qliber pre ce re est oculus. z in qliber est man. z in qliber est caput. Debet ei in cera esse qd qd man artificis pot facere. Et ad hoc e autoritas phi in. vi. pncipijs q dicit qz i hmoi formis ee e a natura. formari vo ab actu. Et ad h etiā e autoritas Hiero. sup. plogū biblie. mollis cera z ad for mandū facilius etiā si artificis man cesser. m frute torū est qd qd pot ee. Sz licet exemplū illud aliqd videat su perficiet. habere similitudinis. pl m bz dissilitudinis. qz tota imago no e in qliber pre cere sic in tota cera. hic aut qru cumqz pua ps signet. rāru est qru est i hostia to ta. Preterea qd qd dicat ibi ee a natura. nūqz est in actu nisi ars faciat. est tm in potētia. Et id dic Hiero. qz to tū est frute. h aut xps in qliber pre hostie. Jo ddm aliq qz corpz xpi cū sit in sacro no qz in loco sz vt in signo. no tm signate sēriā z inere vacit. z rō z inerte n dilectat a rōe sacri. sic qliber ps p significare z signē sic torū. sic qli ber ps signē z retinet torū. z qm qru cumqz pres significēt. tm vnu sūt cū toto. vnu inqz signū n plura nisi diuidat hinc e qz cū semel z inēat. z rps to semel z inēat. no p inueniri exēplū in corpaktū. i. no pot inueniri exēplū. Sz exēplū qru dū e in spualibz no qz corpz xpi no sit de corpz. i. modū eēndi bz ibi sup naturā corpoz. Sic g i

vnico corpe vnica aia. z tm in singulis mēbris etnis ro ra. z e sel. qz vnu e pfectibile. sic z corpz xpi sel tm in vno est factō. e Indignē e qz aliq celebrat mysteriū qz xps tradidit. Ut male dicere. qz oēs aliq celebrat. 32. stans em est qz xps nec tor ordines nec tor crucis signōes fecit qz nos faciam.

in edēdo z bibendo carnē z san guinē memores esse debem. Sed caueat quisqz ne indigne pcpiat. quia iudiciū māducat Nō est em iste panis q vadit in corpus. sed panis vite eterne. qui anime nostre substātiā ful cit. Sic ergo viue vt quotidie merearis accipe. nec accedas indign. Indign e qui aliter celebrat mysteriū qz xps tradi dit. vel qui habēs mortale pec catum accedit. Ergo et si sint peccata quotidiana. vl nō sint mortifera. anteqz accedas di mitte debitoribz tuis. Si dimittis. dimittit tibi. z sic secur accede. Panis emz salutaris est nō venenū. Si ita accedis. spi ritualiter māducas. Spiritua liter em māducat. qui innocē tiam ad altare portat.

Si tu dicas qz h intelligit qru ad ea q sunt d sb stātia facti. Nō qre ecclia addit istas solēnitates z tor crucis signi ones. 32. dds. qz qdā spectant ad hui sacri necessi tarē z integrita tē. z talis xps p se tradidit. Que dā ad solēnitatē z ecclia sup ad dit. h aut nō sūt diminueria sed saluāria illa que sunt de integrita te sacri. z iō non alit celebrat sed tra fuar. Si qs vero vitaret for maz xpi vel ea q tradita sūt ab ec clētia. mutaret vtqz. z talis eēt indignus. et de tali loqr. Ad illud qd querit quare ecclia addit du tusmodi solēnitates. ddm qz additio haz solēnitatū est p excitanda deuotione. z aranda intentione. est eti am tertio ppter exēplū significationē. Un adduntur orationes ad excitandā deuotionē in sacerdotibz. z ad docendū quid debeant perere. Unde sicut institute sunt hoz canonice ne ppter negligentā pmaneat hora in q nō laudet deus. z vt popul accendat ad deuotionē. sic z in pposito est intelligendū. Proppter intentionē vero sunt crucis signationes. vt sacerdos actu cordis z ma nuū ouertat supra sacm. ideo qm noiar signat. ppter ex pressiozem significationē. Ille em crucis signationes q ibi sūt. q sunt. xxy. z sunt in. vij. vicibz. significat ex presse passionē xpi sicut tradit inno centi. In pma vice sūt ter ad significādū trinā traditionē xpi. s. a deo. iuda z iudeo. In scōa vice sunt qnques ad significādū. y. psonas q in traditōe xpi fuerūt. s. psona traditi. traden tis iude. z ementiū q fuerunt tres. s. pontifices. scribe. z pharisei. In tertia sunt bis ad significādū ouersionē duplicis elemēti. s. panis z vini. In qtra sunt qndes ad significādū qnqz plagas. In qtra sunt bis ad si gnificādū vincula qbz corpz fuit ligatū. z flagella qbz sanguis effusus. In sexta sunt ter pp crucifixonē fa ctā in linguis iudeoz. qn ter dixerūt crucifige eū. In se pima qnqz. ter d corpe sup calicē. z bis a latere. vt signi ficent tres cruce. s. passionis. ppassionis. et cōpassi onis. et ppter aquā et sanguinē q de latere xpi fluxerūt. Dec omnes sunt. xxy. qui est numerus cubitus. vt de signetur qz qru cumqz multiplicet sacrificiū. sp est vnu et sic patet qz nihil vacat a mysterio.

1. Cor. xi.

Quis mā ducar inci gne.

8

Ad intelligentiam huius praecepti tria principaliter que-
runtur. Primum de existentia speciei sine accidentibus
sine subiecto. Secundum de actus ipsarum sine trans-
mutatione. Tertio de fractione. Circa primum quatuor tria.
Primum quod verum sit possibile quod accidens sit sine subiecto
etiam per miraculum. Secundum verum sit congruum. Tertio verum
sit verum sine verificari in hoc sacramento.

Questio i a

Accidens sit possibile esse sine subiecto. sic ostendit.
Basilus in exameron. cum enim dicitur plus facere quod in-
tellectus intelligat et intellectus intelligat accidens pro-
ter subiectum. sed dicitur per hoc facere quod accidens sit sine subiecto.
Sed contra per miraculum non potest separari a diffinitioe diffinitum vel
a praecepto diffinitiois. unde non potest fieri quod aliquid sit hoc. et non sit
naturalis et morale. sed actus huius diffinitio per subiectum.
ergo non potest per miraculum esse sine subiecto. **I**tem accidens
habet diffinitioem per comparationem ad subiectum. et in comparatione ad su-
am operationem. et constat quod per hoc comparatio accidentis ad sub-
iectum est ad comparationem. quod ab illo recipit esse. Sed non potest
aliquid accidens separari a diffinitioe in comparatione ad actum per
miraculum. unde non potest fieri quod sit albedo. et non sit color. **I**tem
gregarius videtur visus. quia diffinitioe subiecti per separari
per miraculum. **I**tem sicut se habet esse ad ens. ita inesse ad
inherens. quod accidens esse est inesse. sed non potest separari ab en-
te. ut sit ens et non sit. sed nec inesse ab inherente. sed cum accidens
sit inherens. impossibile est quod sit et non in sit. **I**tem facere quod
non aliquid non principium rationem alicuius. fiat principium est huius
transmutare in illud. Sed ratio subiecti est ens per se. si ergo accidens
per miraculum fiat entia per se. hoc facere quod sit substantia.
quod ipse ille subiecti subiecti ergo sit accidens. illud constat. simul ergo
sit subiecti et accidens quod nequaquam capere potest intellectus. **I**tem
eadem est oppositio diffinitiois speciei est differentia sicut per
quod est oppositio ad aliquid. eadem rationalis ad irrationale
Rursus sicut opponit aliquid homini. sic opponit rationali
Unde sicut non potest fieri quod id sit hoc et aliquid. ita quod nec sit ali-
quid et sit rationalis. ergo a simili imo multo fortius non potest fieri
quod id sit accidens et ens per se. sicut nec quod id sit subiecti et accidens
9 **I**tem dicitur quod miraculum potest fieri quod accidens sine sine
subiecto sine subiecto. cum est differentia per entia. per hoc sine omni
inconuenientia per virtutem suam illa separare. **A**d rationes ad
oppositum respondent quod dicitur quod esse per se et in alio dicitur ratio
subiecti et accidentis quod ad modum consequentes quod sunt inseparabiles
sunt potentia naturalis. ita per huiusmodi habet notificari. quia
oppones currunt quoad rationes dicentes essentia. Simili-
ter de oppositio quoad differentias essentielles. **N**otandum igitur
est aliquid quod est accidens verum est accidens. et est accidens sicut species sicut dif-
ferentia speciales. **N**am in quantum comparat ad subiectum huius
dicitur accidens in quantum ad operationem huius dicitur huius. **N**otandum igitur
quod sicut comparatio accidentis ad operationem est dupliciter.
scilicet sicut actum et sicut aptitudinem. ita etiam ad subiectum. **C**om-
paratio vero accidentis ad operationem sicut aptitudinem
est essentialis et inseparabilis. unde non potest esse quod sit albedo
et non sit visus disgregari. **C**omparatio secundum actum esse
quod essentialis. unde potest accidens separari ab actuali operati-
one unde albedo non potest disgregari. **S**ic dicitur quod comparatio
accidentis ad subiectum sicut aptitudinem est essentialis. et huius
modum potest separari ab actu. nec ab illis speciebus. verum est enim
dicere quod sunt nature esse in subiecto. **C**omparatio vero actualis
quod sunt semper in actu secundum naturam. tamen sequitur essentiam
et ideo ab illo potest separari sine aliquid inconuenientia potentia
supra naturam. his visis patet responsio ad obiecta.

10 **Q**uia obiectum quod diffinitum non potest separari a diffinitioe
dicitur quod nomen in diffinitioe posita similiter et verba di-
cuntur in quantum ad aptitudinem non potest actu. et ideo dico quod accidens

quod non sit in subiecto. non tamen separatur a sua diffini-
tione. imo ei uenit. quia primum est esse in subiecto. **P**ater-
etur ratio ad sequens de operatione. quia si illa diffinitio in-
tellectus sicut actu est separabilis. si sicut aptitudinem. neutra
est separabilis. **A**d aliud quod obicitur esse. dicitur quod non
est simile. quod esse dicitur actum entis absolute. sed inesse ac-
tum accidentis in comparatione ad rem alterius generis. et quod
res alterius generis diuersa est per circumscriptionem intellectus
et per illa sine separari. non sic est ab ente. **A**d illud quod obicitur
substantia dicitur quod accidentia illa non principium rationem subie-
na substantia dicitur res per se existens. ita quod nata est per se existere. et non
lo motu alio. hoc autem nullo modo uenit illis accidentibus.
imo nata existere sunt in alio. **A**d illud quod obicitur per
positioe. dicitur quod differentie debet dicere aptitudinem sic est
diffinitioe. si ergo accipiant sicut aptitudinem naturalem. ens
per se. quod naturam esse per se. sit ens in alio. id quod natura esse
in alio. sicut accidens nunquam principium rationem subie-
differentia dicitur modo. **D**icitur autem accidens ens per se. quod ad ac-
tum. et sic non dicit differentia essentialis. sed modum consequen-
tem essentialis. et in talibus differentijs non tenet obiectio.

Questio h b

Utrum congruat quod in hoc sacramento sint species sine sub-
iecto. **E**t quod non sit inconueniens imo conueniens patet. quia
si ibi esset subiectum. nequaquam ratio esset deperdenda specie-
rum ad eorum sicut est. et ita nunquam esset signum ita ductum
Sed contra minus inconueniens est corpus non glorificatum sicut
est cum glorificato quod accidens esse per subiectum. **S**i ergo corpus
glorificatum esset simul cum pane. multo minus esset incon-
ueniens quod accidens esse per subiectum. et magis credibile.
ergo magis congruebat accidens manere in subiecto quod sepa-
re. **I**tem accidens illa ducunt ad intelligendum quod ibi sit
substantia panis. quod sit panis accidens panis. et signa subie-
cto in hoc sacramento cum sit substantia est aliquid falsitas. **S**ed non dicitur in sa-
cramento vitatis esse falsitatem. ergo ratio. **I**tem operum
culi non dicitur fieri iudicium nature rei. **S**ed cum res ponit in
loco quod fuerit nature non conuenit. **H**uius sit nobilitas. tamen sit
iudicium. ut si vermis poneret in celo vel pes in scapulo.
ergo sicut quod dicitur per peras quod nature sue non uenit. sed esse si-
ne subiecto est perperas nullo modo uenit nature accidens
ergo non congruit huius miraculum tibi dari. **I**tem infirmior
est intellectus ad credendum dicitur quod sentit. quod sensus ad
recipiendum aliquid occurribile sibi. nam sensus huius potest sine
gratia. sicut patet in eo quod comedit medicinam. sed intellectus
non. sed non dicitur fieri aliquid in solacium minoris infirmitatis. quod
fiat in iudicium maioris. **S**i ergo velatio accidentium oculi
tar intellectus quod ibi est. nullo modo debuerunt ibi accidentia
remanere. **R**esponsio dicitur quod congruit ibi accidens
15 **R**esponsio dicitur quod congruit ibi accidens
ita remanere. sicut dicitur Dugo. In solacium sensus et
in fidei meritum. **D**um enim velat verum corpus carnis.
et fides magis meretur credendo quod non videt. et sensus
libentius recipit. **C**ongruum autem est quod sola remaneant
sine subiecto propter efficaciorum significationem. quia
efficacius et perfectius ducunt in signum. cum non habe-
atur ibi itabilis per naturam. **P**ropter conuenientem
eibationem. quia enim iste cibus est spiritualis. ideo oportet
ter animam subleuari a carnalitate sensus per fidem. et a car-
nali dilectione per charitatem. et ideo non debuit ibi rema-
nere panis materialis propter fidei primorionem. **D**um
enim subleuatur intellectus ad intelligendum quod est supra
naturam. sed accidens esse sine subiecto. sit abilio ad cre-
dendum quod est supra seipsum. quod totum est in tantum panis
hostia. **Q**uarta ratio propter diuinitatem operum perfectionem
quod debet in hoc sacramento reperiri. cum sit perfectissimum. **E**t

attendit duplex perfectio in h sacro. pma est in h q acci-
 dentia accipiunt modū nobilissimū cōndi. scē p esse. 2 in
 h q suba illa q suberat cū eēt materiālis. 7 corruptibilis
 trās substantiā in subam siue i corp^o spūale 7 incorrupti-
 bile. 2 in corp^o diuinitati iunctū 7 gloriosum. ¶ Ad il-
 lud qd obf q min^o est incōueniēs. ddm q h nō est in/
 17 cōueniēs isti sacro imo valde cōueniēs. ¶ Ad illud qd
 18 obf de falsitate. ddm q nō est cōsentidū scilicet fidei. 7
 id nihil oīno falsitatis est ibi scilicet veritatis. ¶ Ad illud qd
 19 obf q nō d3 fieri p iudiciū nature rei. ddm q duplex est
 ordo rez. vñ. s. vniuersalis. al^o particularis. q debet isti
 rei vel illi. Dico igit q p miraculū nō d3 fieri aliqd p iu-
 diciū ordini vñ. 7 si pes eēt i capite eēt in p iudiciū tori
 corpi. sicut nec q sit in p iudiciū tori vniuersi. S3 licz ali-
 culus rei natura melio. est. 7 statū recipiat magis nobi-
 lē q nature sue cōparat. dūmō fiat ordinatio iueniens
 fm ordinē vniuersi. iueniētē sit. 7 sic est in pposito. qz
 bordinat ad hoīs vtilitatē. Vel ddm q cōpetit nature
 vniuersi scilicet rei obedire creatori. 7 illud ē iueniēs sue
 nature qd creator iusserit. qd si p nō sit iueniēs. po-
 20 stea sit iueniēs. ¶ Ad illud qd obf de infirmitate intel-
 lect^o ddm q h vez est si nō daret aliud medicamētū ipi.
 7 h est grā fidei qua fortificat intellect^o ad credēdū sine
 dubio qd nō videt. ¶ Questio iij c
 ¶ Quid sit vez accidētia ibi esse sine subiecto. 7 q nō vi-
 det. qz mouere 7 opari debet substantiē q est h aliqd. s3 ac-
 cidētia illa hnt mouere 7 opari in suba. q sunt in suba.
 Itē nullū accidēs extendit nisi i materia. qz oīs forma
 de se simplex est. S3 stat q accidētia illa hnt extēsiō-
 nē. 7 maiorē possunt habere. q sunt in materia. Itē mi-
 raculū nō aufert opationē. s3 albedo ē lux incorpata. cel-
 sante q materia corpali manet pura lux. q albedo p se de-
 bet mouere visum. Cōtra omē accidēs qd ē in subiecto
 aliqd denoiat illud vel simpli. vel fm qd. S3 h nō faci-
 unt ille spēs. qz nec denoiat panē. nec corp^o xpi. nec ae-
 rem. qz. Itē accidētia naturalia nō sequunt mater-
 iam fm cōtā. s3 solū fm eē vt forma cōpletua. nec aliē
 materia ē accidētiū subiectū. s3 materia nō est ibi s3 for-
 ma panis. h stat. s3 sub forma subali carnis. s3 tales p-
 prietates nō sunt nate eē in carne xpi. qz. Itē qn cūqz
 aliq mutarōe saluat accidēs fm eē qd h3 in subiecto. ne-
 cesse est q sit cōueniēs et qd mutat. 7 in qd mutat. vt si
 de aere fiat ignis. manet calidū. s3 panis iuertit in cor-
 pus xpi. 7 calor 7 sapor 7 odor sunt tria vtriusqz. q vel nō
 manēt. vel nō remanēt in subiecto. s3 manēt. q sunt sine
 21 subiecto. ¶ R. aliq voluerūt dicere q spēs ille erāt in
 aere circūfuso. S3 illud manifeste falsum ē. tū erāt in
 q nō denoiat accidētia aerē circūiacēt. tū etiā qz ipos-
 sibile ē accidēs trās mutare subiectū. Si q nō fuerunt in
 pane. nō pnt eē in aere. 7 itez aere mutato trāsferūt de
 vno loco ad aliū. Itē locū replent 7 aerē expellūt. s3 nul-
 lū locatū compāt ad locū vt ad suū. 7 nullū accidēs ex-
 pellit subiectū pxiū. p hoc 7 his silia cōter tenēt ma-
 22 gistri q accidētia sunt ibi sine subiecto. ¶ Ad illud qd
 obf de oparōibz. d3 q qdā sunt ibi oparōēs naturales
 quedā sup naturā. qdā prim sic. prim sic. 7 id ex oparōi-
 bus nihil pōt cludi. s3 q oparōēs sunt ibi naturales i-
 fra parebit. Atē sicut miraculū est q accidētia sunt si-
 23 ne subiecto. ita miraculū est vt opent p se. ¶ Ad illud
 qd obf de cōtione q qritas formalit loquedo h3 extē-
 sionē de natura sui generis. vñ nō saluat qritas nisi cri-
 am extēso. sed tñ causat h3 a substantia. 7 id qz eēt qritas
 7 natura oriū h3 a substantia. Sed diuina virt^o fa-
 cit q sit qritas nature 7 sine substantia. 7 faciēdo necesse

est extēsiōne saluari sine materia. 7 hoc miraculi est nō
 nature. ¶ Ad illud qd obf de albedine q ē lux incorpa-
 ta. p se responderi duplici. pmo q nō est i actu sed i po-
 24 tentia. et ideo adhuc cessante corpe manet adhuc i po-
 tentia. Secūdo. qz omīno nō cessat corpus. imo qz ut cesset
 set suba. manet tñ dimēsiō. sup ficiēs. et terminatio. 7 id
 albedo fm illū actū quē pū habebat.
 ¶ Quid ad fm articulū. s. de actōe 7 mutarōe il-
 loz accidētiū qrunf similit tria. pmo querit
 vtrū illa accētia pnt iuerti in alimētum. Sec-
 cūdo. vtz possint alias spēs siue naturas cōuertere i sa-
 cramētū. Tertio. vtrū aliq oparōēs habeāt p naturā.
 an aliq habeāt p miraculū ¶ Questio. j. d
 ¶ Vtrū species ille siue accidētia possint iuerti in alimē-
 tū. Et q sic videt p rez. et glo. j. ad loz. xj. vbi dicitur
 vñ qz cenā suā psumit ad māducādū. et ali^o qd est
 rit. alius aut ebrius ē. Et glo. h exponit de diuitibz qui
 offerēbāt panē ad psecrādū i magna abundātia 7 aliq
 nō dabāt. ergo si panis 7 vinū nō solū reficere potant.
 verū etiā inebriare p cōsecrationē. ergo i alimētū ces-
 sere. ¶ Itē sicut calor ignis ordinat ad iuertendū i cine-
 rem illud qd offerretur in pabuluz. sic calor naturalis ad
 iuertendū i carnē 7 sanguinē. s3 species picra in ignē
 cōburit et cōuertit in cinerē agēte exteriori calore. ergo
 parti rōne in sanguinē pōt iuerti agēte calore interiori
 ¶ Itē sicut putrefactio ordinat ad generatōne vermīs
 sic digestio ad generatōnem humoris 7 etiā carnis. S3
 species ille cōuertitur in vermes si putrefiant. sicut ex-
 perimēto patet si qz pbare veller. 7 credo qz negligē-
 tiā aliq cōtinger. ergo parti rōne in carnē. ¶ Itē hoc p-
 batur deducēdo ad incōueniēs duplex. pmo q illd sa-
 cramētū est i p iudiciū nature. qz quonies sit trās substanti-
 natio. perit cibo naturalis irruocabilis. ex q nullo mō-
 iuertit in aliqd qd natū ē cibare Secūdū in cōueniēs
 est q illud sacramētū sit i ita. ē in p iudiciū fidei. si enī ac-
 cidētia nō hnt opationē substantiē. depēdēdi p illd sa-
 cramētū sensibili expimēto. et ita meritū fidei euacuati. s3
 vtrūqz horū ē maximū incōueniēs. 7 illud sacramētū
 cū sit i meritū fidei institutū. S3 cōtra. ex eisdem nutriti-
 mur ex qz sumus. sicut dicit pbus. s3 nō sumus ex acci-
 dentibz s3 ex substantijs. ergo cū spēs ille sint accidētia. p-
 q nō nutriūt. Si dicas q miraculose iuertūt in sub-
 stantiam. Contra si iuertunt in substantiā. cū sint mlti-
 ta accētia. q i mltas subas dnt cōuertit. q quot acciden-
 tia sunt ibi. tot sube dnt generari. Si tu dicas q quārti-
 tas conuertitur in substantiā que est alioz fundamentū
 ergo si cōuertitur in substantiā desinit esse quantitas. er-
 go desinit esse. Sed omē alimētū auger p naturam qrit-
 ergo illud alimētum nō poterit augere. Illd etiā alimē-
 tum generatū carebit quantitate qd est impossibile. Itē
 sacramētū istud est cibus spūalis. 7 ideo etiā est vna rō-
 pgruitatis qre substantia transit ne quāraf refectio cor-
 poralis. ergo si ob hāc transeūt nō videt q vltra rema-
 neat illa virtus. ¶ Itē si cibus ē corporalis. q sacerdos q
 cārauit vñā missā nō potit cātare aliā. qz fragit letitū.
 quo fracto licitū nō ē cātare. Vñ indicat sacdotibz vt co-
 die quo ples missas cātare debēt. i pma non faciāt pu-
 rificationē. qd si ita eēt q spēs iste alerēt. nulla videret
 esse dec institutio. Itē h pbaf auēte Ambrō. q dē de hoc
 sacramento q nō ē cibus vtrius sed mentis. Sed si conuer-
 teretur in alimētū. esset cibus ventris. ergo. rē. ¶ R.
 dicēdū q circa h duplex fuit opinio. Aliqui dixerunt.
 q accidētia illa nō reficiūt. nec conuertuntur i alimētū
 quia nec accētia pnt. nec huic cōpetit sacrificio. cū spe

cles hnt odorē r sapore. r odor q̄uis sit accēs . th̄ imu /
 rādo aera cerebz inebriat . sicut pz q̄ multi inebriantur
 ex odore vini . et sic dicūt intelligēdū esse verbū apli . et
 glo . Sed qm̄ manifeste apparet i cōbustione specieruz
 q̄ resolūtur in cineres . et si nō alerēt nō appareret quō
 h̄ sacramētū latere possit . imo necesse eēt deprehendi . id
 cōmunitōr ē opinio q̄ p̄cipiēs sacramētū alit r nutritur
 r illud satis p̄r p̄bart ad sensū . Manifestū em̄ est p̄cipi
 entī q̄ p̄ sumptionē vini siue illi sp̄ci sitis extinguitur

25 Ad illud aut̄ qd̄ ob̄r in cōtrariū q̄ alimētū ē substan
 tia . diuersimode respōdet a diuersis . Aliq̄ em̄ dicūt . q̄
 virtute sup̄ naturā accidentia p̄uertūt in subam . Ille cū
 q̄ virtute in creatā potēs ē supra naturā accidentia illa su
 stentare sine materia . ille virtutē dat vt desinētibz p̄peta
 ribz nō in nihil sit in subam cōuertātur . in quā cōuer
 ret ip̄a panis substantia si adesset . r h̄ dicūt ip̄m sacm̄ ex
 igere ne dephēdat . r fides amittat meritū . ne etiā sacm̄
 faciat aliqd̄ nature p̄iudiciū . Et si tu obijcias q̄ in cōuer
 ratio nō est a virtute supra naturā sed naturali . Similit̄
 nec inebriatio nec cōbustio . imo sūt a virtutibz naturali
 bus . maxime cū fiat ab exteriori virtute . sicut nihilomi
 nus successiue . terminātur etiā ad rē minus p̄fectaz . ip̄i
 dicūt q̄ ibi ē potētia actiua . r potētia passiuā . potētia
 agēs est naturalis . sed potētia passiuā in accidentibz est
 supra naturā q̄rū ad h̄ . vt in subam cōuertatur . Nam
 residuū qd̄ fit a cōuersione . r qd̄ sit p̄ cōuersionē . totū
 pōt esse a potētia naturali tā agēs q̄ patiēre . Et hi di
 cūt q̄ p̄mū accētū cōuertit in subam . non q̄ de quantitate
 fiat suba em̄ . s̄ q̄ sit q̄rta . Et hec opinio satis ē pbabil̄
 . Alioz opinio ē . q̄ susceptiō sp̄s alit . nō q̄ accētia in
 substantiā p̄uertātur . sed q̄ substantia reuertit q̄ pus ibi
 fuerat . vt sicut in alijs miraculis et op̄ationibz dicūt . q̄
 in p̄iacētē materiā resolūtur r redeūt . sicut dicūt de co
 lumba et stella r consimilibz . Sic etiā dicūt q̄ sicut pa
 nis p̄uertit in corp̄ r sit sacm̄ . sic pacto officio sacram̄
 ti ex q̄ desinit esse sacm̄ desinit ibi ēē corp̄ christi . r ideo
 sicut mirabilis pus suba p̄uertit . ita etiā miraculose re
 uertit . Et ista fuit positio innocētij in li . suo que fecit d̄
 eccl̄iasticis officijs . vbi dicit in li . iij . de fracrōe . Si er
 go q̄rit qd̄ a mure cōdit cū sacm̄ corrodit . vel qd̄ inci
 nerat cū sacm̄ cremat . R̄ . ddm̄ q̄ sicut miraculose
 substantia panis p̄uertit in corp̄ d̄m̄ r incipit ēē sub
 sacramēto . sic ip̄m qd̄āmodo miraculose reuertit cū ip̄
 sū ibi desinit esse . Hūc aut̄ modū dicēdi credo pbabilē
 r secur̄ . maxime cū rati virtū habeat autoritatē . Laueat
 tñ q̄sp̄ q̄lit̄ intelligit . q̄ in h̄ fecerūt fidei later . Et sedz
 hāc positōr pz r̄sio ad qd̄z . L̄cedēdū em̄ est q̄ recipi
 ens h̄ sacm̄ alit et nutrit . nō q̄ accētia i subam conuer
 tatur . s̄ q̄ aliqd̄ p̄uertit in subam comedētis . non in q̄
 accēs s̄ suba . et sic n̄ est illd̄ p̄bi . q̄ ex eisde nutritur
 et q̄b̄ sum̄ .

26 Ad illud qd̄ ob̄r q̄ ē cib̄ sp̄ualis . ddm̄ .
 q̄ illud verū ē q̄ diu saluat rō sacramētū . nō em̄ cib̄ sp̄
 ritualit̄ nisi in q̄tū sacm̄ . q̄ ad cib̄ rōem sp̄ualē est ordi
 natū . cū q̄ incipit cibare desinit esse sacm̄ . r ita pz rō
 illabona est . Lū em̄ nō sit ibi q̄ diu ē sacm̄ nisi corpus
 xpī yez . r h̄ nō alit corp̄ alit . r accētia r hec sūt nō alit .
 ideo sacm̄ recte d̄r sp̄ualis cib̄ . q̄uis recedēre rōne et
 officio sacm̄ cib̄ corp̄alis incipiat ēē sicut fuerat ante .

27 Ad illud qd̄ ob̄r q̄ soluit ieiuniū . ddm̄ q̄ non soluit
 tum q̄ sacm̄ dū sumit nō est cib̄ corp̄alis . tū etiā rō
 corp̄is xpī interi⁹ cōtēnt d̄ m̄ est cib̄us mētis . r ideo n̄
 est simile de vino qd̄ recipit ad purificatōem . r ideo pa
 ter illud . Patet etiā sequēs . Ambrosius enī loq̄tur de
 corp̄e christi . r hoc est ratiū cib̄ mētis . non vntis .

Alterq̄ predictoz modoz dicēdi satis pbabilis videt̄ .
 nec facile est imp̄bare . q̄ scī nō multū de hoc loquunt̄ .
 nec rōni hic multū inueniendū est . q̄ vtraq̄ opinio fun
 datur hic supra miraculū et potētiā op̄antē sup̄ naturā
 Quis aut̄ scit vtz d̄s sic vel sic faciat . cū vtrq̄ modus
 dicēdi satis sit rōnabilis . nec videt̄ omnino improbabī
 le q̄ aliqd̄ accēdes i subam p̄uertat in h̄ sacm̄ . cū accēs
 h̄ substantia sine subiecto . Nec videtur improbabīle q̄ si
 cur suba panis p̄uertitur ita reuertat . Lū em̄ in substanti
 e panis p̄uersiōe corpus christi non generet nec fiat .
 sed ratiū de illis speciebz esse incipiat sicut tenet fides
 recta . q̄s audeat h̄ tanq̄ irrationabile repudiare cum
 corp̄e christi non corrupto . sed desinente esse sub specie
 bus . substantia illa q̄ sustentabat accētia reuertatur . cū
 accidentia illa nō sint ob aliud sine subiecto nisi ad dig
 nitatē et p̄sentiam p̄tenti . Q̄ si q̄ras . vtz sit creatō vel
 generatio . vel alia mutatio . sane pōt dici q̄ sicut cōuer
 sio ē mutatio singularis . sic et reuersio . Quicqd̄ etiā ho
 rū dicat . dū tamē nō asserat p̄maeicet . nullū est ibi p̄
 culum . solū hoc caueat ne nostrē capacitatē intelligē
 tia rōraliter in obsequiū captiuē .

Questio . ij . e
 Utrū accidentia habeat vim cōuertendi alia in sacramē
 tū . vtpote cū vino cōsecrato apponatur aqua . Et q̄ sic vi
 detur . q̄ cōlis vel maioris virtutis est cōsecratio in hoc
 sacm̄ q̄ b̄ndictio in aqua . s̄ aqua b̄ndicta iūcta aq̄ nō
 benedicere facit totā esse benedictā . vinū ergo nō conse
 cratū sit cōsecratū . ḡ . rē . Itē quādo apponit aq̄ vel vī
 nū . species ille occupat maiorem locū . ḡ sanguis xpī est
 sub maiorē specie . sed sanguis xpī nō ē in maiorē loco ni
 si q̄ aliqd̄ in ip̄m p̄uertat . ḡ illd̄ qd̄ apponit p̄uertit i ip̄
 sū sāguinē . ḡ sp̄s q̄ est sacm̄ aliqd̄ i sacm̄ p̄uertit . Itē
 hoc ostēdit rōe . q̄ accēdes cū suba nō occupat maiorem
 locū nec facit matius . similit̄ nec corp̄ gl̄orificatū cū nō
 gl̄orificatō . ergo in calice nō est nisi substantia sāguinis
 gl̄orificati siue corpus christi r accidens . ḡ si illd̄ qd̄ ap
 ponit manet i suba . videt̄ q̄ i eodē loco esse possint . ita
 q̄ nō occupet maiore locū . qd̄ ē māifeste falsū . vtz pz in
 sp̄iciētī . Restat igit̄ vt illd̄ qd̄ apponit nō saluet in rōe
 substantiē . sed solū sp̄ciē si sp̄s q̄ est ibi . ḡ necrō est ibi
 cōuersio . Itē si apponatur aliud liq̄r vt aqua i magna q̄n
 titate . totū cōuertet in substantiā aque . ita q̄ vtrē ē aq̄
 ḡ pari rōe si ita par ibi appōatur q̄ sp̄s d̄domicr̄ . vt
 q̄ p̄uertat i vñū sacm̄ . cū nō cōsecratū non plus possit
 supra p̄secratū q̄ cōuerso . Itē h̄ ip̄m ostēdit q̄ impossī
 bile . q̄ q̄n appōit vinū i aq̄ sit vna superficies . q̄ro ḡ aut
 illa superficies ē i subicō aut sine subicō . Si i subicō . ḡ si
 modicū qd̄ appōat desinit ēē sacm̄ . Si sine subicō . ḡ to
 tū ē sacm̄ . Si sine subicō r i subicō . ḡ duo d̄dictōne op
 positā s̄ h̄a d̄ eodē qd̄ nūq̄ fit . Si dicas mihi q̄ scdm̄
 vñā ē i subicō r fm̄ aliā extra subicō . Lōtra . esto q̄
 appōat aq̄ . r misceat vtz ad minia . tūc non ē assiḡre di
 uersas pres . ḡ nec ē q̄ salte tūc p̄uertat . Lōtra . nobile cō
 uertit i sāguinē nisi p̄ trāsubarōz . s̄ h̄ trāsubandi nō
 ē elem̄to s̄ i h̄bo . ḡ q̄rū cūq̄ addat elemētū aliū sp̄ci nō
 fit trāsubatio . ḡ māer suba cū accidentibz . ḡ nō p̄uertit i
 sacm̄ . Itē si p̄uertit . aut ḡ virtute sāguis . aut virtute vini
 Virtute sāguis nō . q̄ sanguis ille ē gl̄orificat . ḡ nō h̄z
 potētiā p̄uertēdi aliū i se . Itē nō virtute vini . q̄ vinū qd̄
 p̄uertit rōe sube nō rōe p̄p̄eratū p̄uertit . r ibi nō ē suba
 vini . ergo nulla vis ē q̄ possit p̄uertere . Itē aq̄ nō ē nar
 ta de se p̄uertit i sāguinē . ḡ si appōat vino r sc̄tio nō trā
 sit i sāguinē . ḡ manet suba et . r sic . rē .

R̄ . dicendūz .
 q̄ accidentia non habent virtutē p̄uertendi alia substantiā
 tiā in sacramētū . Et rō hui⁹ . q̄ in h̄ sacm̄ est trāsuba

rio. trāsubatio aut nō sit sine vbo. id est rōnā q̄ a p̄onat
 29 aliq̄ elemētū. nisi assit verbū. nō sit facim. Et si tu obij
 ctas q̄ aq̄ bñdicat p̄vbum. z oleū bñdicat. z tñ si nō bñ
 dicitū ipōtionabilis apponat. efficit bñdicatū. Rñdet q̄
 nō est sile. q̄ p̄secratio in oleo et bñdictio in aq̄ nō po/
 nunt nisi accēs aliq̄d z p̄p̄tate q̄ndā sc̄ificatōis. S̄
 bec p̄secratio ponit p̄uersionē in verā subam z tr̄inētā
 eiusdē q̄ est a sola h̄rute inereata assitēte ip̄i vbo. Alta
 etiā est rō. q̄ aq̄ bñdicta tota intingit. z fm̄ totū q̄d h̄z
 in se cōmiscet aq̄ supueniēti. z oleū bñdicatū nō bñdicat
 oleo. s̄z sanguis ibi p̄rent nullo humori misceat. p̄ eo q̄
 nō est ibi diffusus. s̄z ē sanguis gl̄orificat⁹ intra venas
 p̄rent. z iō a nullo liq̄re attingit. z iō nihil p̄ mixtionez
 vel tractū p̄t in ip̄m p̄uerri. Si ḡ aliq̄d p̄uerat. necesse
 est q̄ p̄ trāsubstātiatōz z nouā p̄secratōz p̄uertatur.
 30 cōcedendū est ḡ q̄ sp̄s vini iuncta aliq̄ liq̄ri nō cōuer/
 tit in facim. Et p̄ rñsio ad p̄mū obiectū. q̄ nō est sile. rō
 rōne ei⁹ q̄ est h̄ p̄uerisio in substātiā. ruz q̄ nō est mixtio
 31 r̄alis nec ranta sic in aq̄ bñdicta. Ad illud q̄d ob̄t q̄
 aq̄ modica p̄uertit a specie vini. Rñdet dupl̄r fm̄ di/
 uersos. Uno mō q̄ nō p̄uertit ita q̄ soluit forma substā
 tiālis aq̄. s̄z p̄uertit ibi est solū alterari. q̄ mutat̄ sapor z
 color z odor. z p̄cipat p̄p̄tates vini. z iō q̄tū ad sen/
 sum n̄m p̄ueria ē. r̄alis p̄uerisio disponit ad p̄uerisio/
 nē in facim si adest h̄bum. s̄z cū nō assit nō p̄uertit. sed
 manet substātiā h̄is. p̄p̄tate vini p̄ actū z h̄rute illius
 species. Ali⁹ mō d̄d̄ est q̄ aq̄ p̄uertit in vinū. z h̄ vir/
 tute aliaz species. nō in quā in vinū q̄d sit vinū fm̄ spe/
 ciē. s̄z est vinū solū fm̄ numez. sic caro fm̄ sp̄m p̄uertit
 in carnē fm̄ numez. Et si tu obijctas q̄ nihil dat q̄d nō
 h̄z. vey est fm̄ substātiā v̄l fm̄ h̄rute. z species ille q̄uis
 nō habeat substātiā vini. h̄nt tñ h̄rute z op̄ationē. z iō
 sicut vey vini solueret sp̄m aq̄ modice z p̄uertetur
 fm̄ virtutē. ita intelligendū est in p̄posito. Uterq̄ mo/
 dus dicēdi ē pbabilis satis. z q̄cūq̄ hoz modoz dicat
 nō seq̄tur q̄ aqua iuncta vino fiat facim z consecrerur.
 32 Ad illud q̄d ob̄t q̄ copus xpi ē sub maiorē specie. di/
 cēdū q̄ nō ē sub maiorē sp̄e. ita q̄ aliq̄d sit appositū speci/
 ei. ita q̄ sit i illo. s̄z q̄ sp̄s illa maḡ ē diffusa. sicut si spe/
 cies vini q̄ est i calice p̄fūdo ponat i calice lactori. maḡ
 dilatat species. sic intelligēdū in p̄posito. q̄ cuz misceat
 ali⁹ liq̄r. p̄es illi⁹ sp̄e maḡ diffūdūtur. maxime si li/
 quor ille penetrat z diuidat z separat p̄es species ab inui/
 33 cem. Ad illud q̄d ob̄t q̄ accidēs nō occupat maiorē
 locū cū suba. d̄dm. q̄ istud vey ēte accidēte fm̄ cr̄itiaz
 naturalē. tale enī accidēs in suba nō ponit i numerū cū
 illo. sed sicut dimētio in illis sp̄ebz locū h̄z naturalē. p̄
 eo q̄ nō tñ est ibi imo etiā naturalis dimētio
 licet sit sup̄za naturā p̄ter subiectū. ideo sicut locū occu/
 par. ita cū alia dimētio occupat maiorē locū q̄ p̄ se so/
 34 lā. nō p̄ naturā substātie s̄z dimētionis naturalis. Ad
 illud q̄d ob̄t q̄ ali⁹ liq̄r p̄t facere q̄ nō sit facim. d̄dm. q̄
 nō est simile. q̄ facili⁹ ē destruere q̄ cōstruere. Nus ei
 z quodlibet alud māducās p̄t facere q̄ desinat facim.
 sed nullus p̄t facere q̄ illud sit nisi assit v̄bū z sacerdotā
 35 le ministeriū. Ad illud q̄d ob̄t q̄ sit vna sup̄ficies. di/
 cēdū q̄ liq̄r additus q̄uis nō faciat vnā subam. tamen
 dimētio cōtinuat dimētionē. z ita sit dimētio vna z q̄n/
 ritas vna. Si ḡ q̄ras. vtz i subiecto vel p̄ter subiectuz
 p̄. nō diuidis sufficiēter. q̄ p̄m ē i subiecto. p̄m ex/
 tra subiectū. z illud nō est in cōueniēs. sicut vna ps sup/
 ficiei p̄t esse nigra et alia alba. sic i p̄posito intelligēdum
 q̄ ps sp̄e cōsecrata ē sine subiecto. reliq̄ v̄o in subiecto.
 Et si obijctas. ponat q̄ p̄fecte misceat cū mixto sic v̄bz

ad minima. tūc seq̄tur in cōueniēs. q̄ idē sit i subiecto. z
 p̄ter subiectū. d̄dm q̄ mixtio liq̄ris cū liquore nō est vs/
 q̄ ad minima fm̄ p̄tate. sed intelligit fm̄ virtutem. q̄
 ita est i alijs mixtionibz. et ip̄e obijct q̄ sit vsq̄ ad mini/
 ma fm̄ q̄ntitatē. Si aut̄ talis sit mixtio q̄ fiat i speciebz
 vniuersalis alteratio. vel etiā q̄ sp̄s ille vni trāsfūde/
 rent in liq̄re z simile s̄z p̄domināte. ita q̄ nulla eēt distin/
 ctio. q̄ h̄ esset sp̄s p̄secrata. z ibi nō cōsecrata. nec sc̄dm
 naturā nec fm̄ h̄rute. sic est i mixtione naturali. tūc di/
 co q̄ desineret ē facim. sic desinit p̄ aliā trāsmutatōz. et
 totū esset vnū corp⁹. z eēt vna sup̄ficies fm̄ p̄es. z totū
 existēs i vnteo subiecto. q̄n̄ aut̄ h̄ fiat difficile cōdiscernē/
 re. **Questio** ij f
 De op̄ationibz q̄s habēt illa accidētia. Utr̄ habeat p̄
 naturā an p̄ miraculū. Et q̄rit p̄mo de imutatōis op̄ati/
 one q̄ est illaz species vtz sit naturalis vel miraculosa
 Et q̄ naturalis v̄. q̄ q̄d p̄ se inest alicui nō solū inest il/
 li cōiuncto materie. s̄z etiā abstracto z separo. s̄z mouere
 sensus p̄ se inest sensibus. ḡ p̄ se inest illis a materia se/
 partis. s̄z q̄ p̄ se in sunt naturalit̄ in sunt. ḡ rē. Itē forma
 substātiālis nūq̄ mouet sensuz separū a formis accidē/
 tialibz. ḡ forma substātiālis nihil facit. nihil p̄uat. q̄n̄ ac/
 cidētia moueāt sensum d̄modo accidētia habeat eē. ḡ
 p̄ naturā mouēt. Item sensus ē susceptiu⁹ species p̄ter
 materiā tamē sub cōditōibz naturalibz h̄z nunc. si ergo ē
 aliq̄ species sensibilis i materia habēs tñ naturales cō/
 ditiones. illa maxime h̄z mouere sensum. ergo cū b̄mōi
 sint iste species. p̄z rē. Itē h̄ p̄z p̄ sile. si idolū relinq̄ret
 in speculo abstracto corpe obiecto moueret sensuz. z tñ
 idolū in speculo h̄z eē sp̄uale ḡ videt q̄ species ille cum
 sint ibi relicte sine materia q̄ habeat naturalit̄ imutare.
 Itē si nauis p̄ miraculū leuaret in aera. licet existētia
 nauis in aere eēt miraculosa. tamē existētia nauē i na/
 ui eēt naturalis. z op̄atōes cōsequētēs illā existētiā cō/
 sent naturalē. cū ḡ accidētia fundent in q̄ritate. et
 q̄ritas in materia. subleuatio q̄ritas a materia est mi/
 raculosa. s̄z existētia alioz accidētū est naturalis. ergo
 op̄atio in sensibz cōsequēs illā existētiā est naturalis.
 Cōtra. p̄s in p̄mo de aia. recitū in q̄tū recitū r̄ingit rā
 gere enēā sperā fm̄ p̄cū. rangit aut̄ nunq̄ separas. q̄
 enēā spera nō est nata rangi nisi a naturali. si ḡ recitū se/
 paratū tāgeret enēā sperā. h̄ esset sup̄za naturā vel con/
 tra. cū ḡ sit sens⁹ p̄cularis nō sit nat⁹ imutari a specie
 existēte i materia. si imutetur a separa. imutatio ista nō
 est naturalis. Itē sicut se habet sensus interior ad spe/
 ciē sine materia. sic exterior ad sp̄m i materia. Sed in/
 terior nunq̄ naturaliter app̄bēdit sp̄m separatā a ma/
 teria. ergo rē. Itē forme vuenit eē hic z nūc rōe mare
 rie. s̄z p̄ eā naturā p̄ quā ē hic. z nūc h̄z mouere z sensū. ḡ
 cū h̄ sit a materia naturalit̄. ḡ h̄z mouere. ergo si fiat separo
 a materia iā nō mouebit naturalit̄. Itē illa sp̄s mo/
 tiua sensus h̄z triplicē cōp̄ationē. s̄. ad subiectū. ad me/
 diū. et ad organū. z sūt comparōes ordiate. ergo destru/
 era p̄ma. et destruūtur alie cōsequēter. ergo si h̄at sp̄s
 illa cōparōes duas seq̄ntes in p̄ma. nō h̄z naturalit̄ sed
 miraculose. Sec̄do q̄ de ope trāsmutatōis. z maxie d̄pu/
 trefactōe. vtz. s̄. sit natural. Et q̄ sit v̄. q̄ q̄d vuenit ali/
 cui naturalit̄ saluata natura. adhuc illi vuenit. s̄z sp̄bz illis
 naturalit̄ vuenit corūpi et deficere p̄p̄ defectū h̄rute na/
 tural. q̄ causatur a d̄ijs q̄ritantibz. z r̄ingit q̄ ille sp̄s
 saluāt i cadē natura. ergo rē. Itē corruptio p̄ d̄ieratē est
 naturalis. hoc patet. Sed species ille ibi existēs h̄nt
 vere naturam contritatis. ergo sunt corruptibiles na/
 turaliter. Ad ino; patet sic. vbi cōtraria sunt sc̄dm esse

De sequentibus ad perfectionem corporis christi quantum ad frequentationem.

Post hec queritur si quod gerit sacerdos... Supra a egit magister de fractioe hic agit de frequentatione. Et quoniam hoc sacramentum frequentari contingit a sacerdote perficere et a populo utraque frequentatio respicit suum finem. Nam sacerdotalis percipere respicit significationem. sed populi frequentatio respicit

sanationem. id est per beatus duas pres. In prima queritur quare sacerdos frequenter perficit. In secunda determinatur quare fideles frequenter recipiunt. ibi. Institutum autem est hoc sacramentum. Prima pars habet duas. In prima movetur questio. In secunda determinatur. ibi. Ad hoc breviter dicitur per. Sicut secunda pars duas habet. Primo determinatur huiusmodi sacramenti efficaciam. Secundo vero movetur questio de frequentia. ibi. Si autem queritur utrum quotidie celebrandum.

a. ij. Quia in hoc sacro recordatio fit illi quod factum est. Et in hoc videtur est. Et in hoc videtur ret fieri ab uno sacerdote. et seculum manducari. Item baptismus qui signat passionem christi non iteratur. Et nec illud sacramentum. Et sic dicit magister in fratribus signatur passio christi tamquam in signo et tamquam in signo memoratiua. et quoniam frequenter rememorari debet.

Queritur quare sacerdos frequenter conficit.

Post hec queritur si quod gerit sacerdos pro parte dicat sacrificium vel immolatio. et si christus quotidie immoletur vel seculum immolat.

Determinatur questio moralis.

Ad hoc breviter dicitur potest illud quod offertur et seculum a sacerdote vocari sacrificium et oblationem quia memoria est representatio veri sacrificij et seculum immolari facte in ara crucis. Et seculum christus mortuus in cruce est. ibi quod immolat est in semetipso. quotidie autem immolat in seculo. quia in hoc sacro recordatio fit illi quod factum est semel. Unde Augustinus. Tertium habemus quod christus resurgens ex mortuis iam non moritur. tamen ne obliviscamur quod semel factum est in memoria nostra omni anno. fit. scilicet quod quatenus pascha celebrat. nec tamen toties christus occiditur sed tamen annuaria recordatio representat quod olim factum est. et sic nos facimus moueri tamquam videamus dominum in cruce. Item seculum immolat est christus in semetipso. et tamen quotidie immolat in seculo. Quod sic intelligitur

du est. quia in manifestatione corporis et distinctione membrorum semel tamen in cruce pependit. offerens se deo pro hostia redemptoris efficaciter. et hoc per seculum. Item Ambrosius. In christo enim oblata est hostia ad salutem potest. quod habet nos. Nonne per singulos dies offerimus. Et si quotidie offerimus ad recordationem mortis eius fit. et una est hostia. non multe. Quod una et non multe. quia semel immolatus est christus. hoc autem sacrificium expressum est illi. id est ipsum spiritus ad ipsum offertur. Proinde hoc est sacrificium alioquin quam in multis locis offertur multi sunt christi. non. sed vbi quod est christus. et hic plenus est. et illic plenus. sic quod vbi quod offertur vnum est corpus. ita et vnum sacrificium. Huiusmodi hostia obtulit. ipsam offerimus. et nunc. sed quod nos agimus recordatio est sacrificij. Nec causa infirmitatis reperit. quia perficit hominem. sed nonne. quia quotidie peccamus. Et his colligitur esse sacrificium et dicitur quod agitur in altari. et christum seculum oblatum. et quotidie offerri. sed aliter tunc. aliter nunc. Et etiam quod sit virtus

servatio pro hoc quod in illo die fuit dominus passus in prima effugit non in signo. Et quia tota dies est memoriale passionis et totum officium. id est fit consecratio a cena usque ad sabatum. in hest memoria resurrectionis. vnum cantus missa de resurrectione. Quod queritur de sanguine quare non refuat. Aliqui dicitur quod non oportet. quia vinus quod sacerdos ponit in calice pro appositione corporis consecratur. Sed illud non potest habere iterum sicut per baritrum de facili. quia nullo modo fit trahit substantiam sine verbo. Et id dicitur alij quod tripliciter de causa non reservatur. Una est propter percussum effusionis. Alia propter verbum dominus dicitur dicitur super calicem. non bibe

Ambr. sup eplam ad hebreos.

Aug. sup plal. xx.

Augu. in sententijs p. lxi.

ham de hoc genimine etc. et ideo non sumit sanguinem sacerdos a cena usque ad resurrectionem. Tertia est quod sacerdos magis sumit ad recordationem quam ad significationem. quoniam totus christus est presens sub specie panis. Quis non presens significatur. id est solus in specie panis sumitur. et solus sacrificium siue sacrificium corporis reservatur. c. ij. Semel immolatus est christus. Contra. Si ei semel immolatus est christus. vbi quod saltem in die non celebrat sacerdoti pluries conficere. Queritur si quod liceat sacerdoti pluries conficere et sumere in eodem die. cum populo non liceat nisi semel. et videtur quod magis sit licitum populo. cum minus sit hoc altari. scilicet sumere. quod vtriusque. scilicet conficere et sumere. Respondeo. dicitur quod propter reverentiam sacri sunt duo instituta circa modum sumendi hoc sacramentum. scilicet quod sumat ieiunio stomacho. et quod tamen vel ab alijs ab eis discernatur. In primo communicat sacerdos et populus. oportet enim quod sacerdos ieiunus sit sicut populus. et hoc habet in quodam decretali. de celebracione missarum. ex parte nostra. et ita sic sacerdos vino percipere debet postquam accipit totum eucharisticum sacramentum. nisi cum eodem die aliam missam celebrare debuit. quia si foret ieiunus

54

pfusionis accipet. alia celebratoz ic ediret. Sed in illo differit qz alicunde ppo bis coicari n licz. sz licitū ē sacer dori pp h q est psona cois. r dz celebrare missā oi po/ pulo. Et qz pōr

Devirtute
sacri.

esse qz vn sacer/ dos ppter re/ meritatem r vi/ cinitatem deser/ vit duabus ec/ clesijs. vt qz i ca/ dez ecclesia pp/ solentate officij/ opz plures mis/ sas carare sicut

Amb.

in naruitate do/ minū r quando/ cunqz celebrant/ tenentur comuni/ care. ideo indul/ rum est eis plu/ res missas cele/ brare i eodē die

Aug. ad
ianuariū.

Quia qz die peccam. pecca/ tis sine qbo moy/ talis infirmitas/ viuere non pōt/ Videt hic male/ dicere Aug. qz/ nullus peccat i/ eo qd vitare nō/ potest. qz talia nō/ vident ee pcta.

hui sacri ondit. remissio. s. pec/ catoz venialiū. r pfectio virtutū.
Determinat quare fideles/ frequenter recipiūt ostendēs/ huius sacramēti efficaciam. g
Institūtū ē ei h sacm duab/ de caus. In augmētū virtutis. s. charitatis. r in medicinā qtidie/ ne infirmitatis. Uñ Ambro. Si/ qtiēs effundit sanguis xpi. i re/ missionē pctōz effudit. debeo/ sp accipe qz sp pecco. s. beo sp ha/ bere medicinā. Itē aug. Itera/ tur qtidie h oblatō lz xps sessit/ passus. qz qtidie peccam. pec/ car. sine qbo mortal infirmitas/ viuē nō pōt. Et qz qtidie labimur/ qtidie xps mystice inolat pro/ nob. Dedit ei nob h sacramtū/ salutis. vt quia nos quotidie/ peccamus. r ille iam mori non/ potest. per hoc sacramtū re/ missionē consequamur. Quo/ tidie comeditur ipse et bibitur/ in veritate. sz integer et viuus

dom qz ad hō dupliciter pōt rīderi. Uno mō qz qz/ utis peccata nō possint vitari generaliter r vniuer salu/ ter. pnt tñ vitari picularit h r illo. Et ponit exēplū in/ navi i quā ingre/ dit aq. Sz quō/ pnt vitari mor/ qz veniūt ex sur/ reptionez in pri/ culari difficile ē/ dicere. Et iō ali/ us modū dīcen/ dū qz ē distinguē/ dū i necessitate/ et in pctō. Est ei/ necessitas ex na/ ture institutioe. r ē necessitas ex/ corruptōe. Pn/ ma ē data. scda ē/ quā incurrit hō/ ex culpa. Pna/ necessitas oīno/ excludit culpā. scda nō excludit/ culpam actualē/ mortale nō tñ ve/ nialez. Tñ sicut/ vult Aug. de p/ fectione iusticie/ hominis. qz ho/ mo noluit vira/ re pctm euz po/ tuit. institū ē ei/ nō posse cū velit.

manet. Itē misteriiū fidei dō. qz/ credere debes qz ibi salus no/ stra cōsistit.
Adouet qstionē circa huius/ sacramenti frequentiam. h
Si at qrat vtz quotidie cōican/ dūz sit. Audi quid inde tradit/ Augu. Quotidie inqt eucharis/ tia accipe. nec laudo nec vitu/ pero. oīnibus tñ dīcīs diebus/ cōicandū hortor. Si tñ mēs in/ affectu peccādi ē. grauari ma/ gis dico eucharistie pceptione/ qz purificari. Et licet qz pecca/ to mordeat. si peccādi tñ dece/ tero nō hēat volūtātē. r satisfi/ ciat lachrimis r oratiōibus. ac/ cedat secur. sz hoc de illo dico/ quē mortalia peccā nō grauāt. si/ nō frequēti. saltēter in āno ho/ mīes cōicēt. nisi forte qz crimi/ nalis. impediat. in pascha. scz/ pentecoste r in natali Omnes/ ergo cōmunicent q noluēriūt/ carere ecclesiasticis liminibus

bus. nō est cōgruū nec fructuosus. Et qz i h sacro pns ē/ diuina maiestas r sūma expmīit charitatis iō dz recipi euz/ honore r deuotōe. Et qz cū honore r deuotōe nō suscipit/ tā nobilis hospes in mūdo hospitiō. necesse ē qz hō ho/ spitiū deo pparet p sui dīiudicatōz. r qz nō pparat hospi/ tiū hospiti nisi ipm cogitāt. necesse ē qz cibū istū ab alijs/ discernat. Ad hō qz sacm hō habeat in aliq efficaciam/ Pno opz cibū istū ab alijs discernere p fidē. Scdo ho/ spitiū pparare p suū pparatōz. Tertio in hospitiū pa/ ratū recipere cū honore r deuotōe. Et p mū r scdm habem/ ab aplo. j. ad Cor. xj. P mū ibi. Prober seipz hō Se/ cundū ibi. nō dīiudicās co: p dñi. De tertio habem/ ex/ emplū in Zacheo. Et qz multi recipiūt h sacm q se nō/ debite pparāt. iō multi imbecilles r infirmi r dormiunt/ multi. Ad illud qd qz vtz vir iust/ recipiat efficaciam/ ddm qz si se debite pparet recipit. alioqn si ex qdam ro/ pore vel ex distractōe nō se pparet. aut nullā aut modicā/ repoztat efficaciam. qz nō incurrat mortale offēsi/ onē. Ad illud qd obz de obice. dōz qz ad illud sacm/ requirit li. ar. coopatio. r iō obmissio oberē nō tñ pctm/ veruēriā sollicitudo vel distractio. Ad illud qd obz/ qz māducat spūalit. ddm qz vir iust/ nō sp māducat spū/ aliter. vtz pura qn dormit vel qn distrahit p cogitatioēs/ extrinsecas. sz tūc spūalit māducat qn mouet motu/ sui/ dei r charitatis. qz tūc masticat r incoapat. r iō si negli/ git nō repoztat effectū. Ad alia q obijciūt de carbone/ ignito. dicendum qz operatur in sensum rōne organ/ sed si operaretur in sensum ratione sui. tūc sensus occu/ parus circa aliud nō sentiret nec caleficeret. Dui autē

Fabian
papa.

Ad intelligētiā hō pns fm duo q decimiat h mgr/ duo pncipalit qrunf. Pno qz de hō sacri effica/ cia. Scdo qz de frequētiōe. Circa p mū qrunf/ tria. Pno qz vtz hō sacm habeat efficaciam in qlibet vi/ ro iusto. Scdo vtz habeat efficaciam in aliq pctōe exiiti/ scz in mortali pctō. Tertio qz de ipsa efficaciam in se.

Questio
Habeat efficaciam in qlibet viro iusto ondit. qz sacm hō/ bz efficaciam nisi habeat obice. sz i nullo viro iusto hōz obi/ cē. g in qlibet hōz efficaciam. Itē sacri alis manducatio qn/ pūctā ē spūalit sp hōz efficaciam. sz sp pūctā ē spūalit i vi/ ro iusto. qz spūalit māducare ē in ipso manere vt dicit/ Aug. sz oīs iust/ manet in ipso. g rē. Itē Dam. dicit qz/ caro xpi ē sicut carbo ignit. sz hōis sensus co: palē sp ca/ lefit p tactū carbonis materialis. g sūlr hōis sensus spūa/ lē p cōtactū carbonis spūalis. sz oīs iust/ sensum hōz spū/ ritualē. g rē. Itē si aliqd requirit vltra charitatē in susci/ piētē. qz qd sit illud. r q. r qz. Lōra baptismū nō hōz ef/ ficaciam in adulto nisi se pparet. g nec hō sacm hōz effica/ ciam i iusto. nisi se pparet. r ad hō fac vbu: bri. Pauli. j. Co/ rinth. xj. Prober aut seipz hō. Itē possibile ē qz iust/ ha/ beat cōsciam se grauit peccasse vel esse in graui pctō. qz/ frequēte pctm veniale p peccatū reputat mortale a pfectz/ pp hoc tñ nō cadit a iusticia. Sz si talis accedit indu/ gne. r talis nō recipit efficaciam. g rē. Itē efficaciam hō sacri/ pstitit i delerōe venialiū r augmētō virtutū. sz venalia nō/ dimittūt nisi hō se pparet p r r r r r. cū ex actu nō sine/ cōmissa. sūlr nec virtutes augent. g nō in oī iusto hōz effica/ cia. R. ddm qz sacm hoc nō hōz efficaciam in aliq nisi/ indigne accedente. Digne autē accedere in hoc pstitit qz

56

61

exemplū est in visu. qñ quis dormit vel occupat alibi. si
 62 ipm querit r dirigit. Quertur aut ad ipm d3 sicut ad me-
 moriale passionis ad viuū. Triplex em habem memo-
 riale passionis. s. in scripto. in sbo. r sacro. In scripto vt
 qñ passio describit vel narrat p scripturā. vel qñ imagi-
 nis expmif. r hec ē memoriale. q. mortuū. r h3 fieri ad
 visu3 q apphēdit magi de longinq. In sbo. vrpote qñ
 aliq3 verborū narrat passionē xpi. r illud ptim est vi-
 uum r ptim mortuū. Viuū est i corde bonoz pdicatorū
 h3 mortuū in corde tepidoz r maloz. Vel viuū in corde
 r cogitatione. nō viuū in voce. r h3 est audiendū. Audi-
 tus aut nō ita apphēdit de longinq. In sacro vō est me-
 moriale cū ip3 corp3 xpi significat r ptinet in specie pa-
 nis. r sanguis i specie vini. r hoc ē memoriale viuū. qz
 ipse xpus seipm ibi pber offerēs nobis corp3 qd p nobis
 fuit occisum. r sanguine d p nobis fuit effusus. r hoc ē
 ad gustū q de primo apphēdit. vt itā nō qñ specularōe
 63 s3 qdā experientia passionis et memoros sim. Si g accē-
 dit affectū nrm passio descripra. r amplī3 feruētē pdi-
 cata. multo magis inflāmare r afficere d3 in hoc sacro
 expssa. r h3 absq3 dubio facit. si qñ sensu m h3. r illū querit
 ad hoc facim. ille g ē q ex hoc sacro efficacā reponat
 q se uertit. Ille vō audit missam. nō qñ sba dicit vl
 audit sine deuorōe. s3 ad hoc memoriale totā mentis in-
 tentiōe conuertit.

Questio h k
 Anū habeat efficacā in aliq pctōe. vtz qd ē in moz-
 tali pctō. Et q sic vt p illā collectā. sit ablutio scelez. sit
 fortitudo fragilitū. s3 scelerā nō dicunt nisi mag pctā. g
 rē. Itē Dam. corp3 xpi. ois lesionis est vnctio. ois sor-
 dis purgatio. g sordis moralis. Itē Iul3 papa de se-
 cratione. di. ij. Lū omne crimē atq3 pctm oblati deo sa-
 crificijs delect rē. S3 crimē nō dicunt nisi mag pctā. g
 rē. Itē rōne vr. qz illud facim ē expsiuū signū passiōis
 g cū efficacā sequitur signū. r oia facia efficacā habe-
 ant a passione. hoc habebit potissimā. g si baptisimus r
 penitētia hnt efficacā in pctōe. vt silr q r illud. Itē in
 sacro isto realit ptinet auroz r mediatōz r fons gre. qd
 in nullo alio. g vt q si aliqd facim pōt fugare culpā. q
 hoc multo magis. s3 aliqd pōt vt baptisim. g rē. Itē
 esto q aliqd pctōe attrit3 accedat ad h facim nō tñ suffi-
 caret. si talis accederet ad baptisimū r penitētia iustifi-
 caret. qz nō h3 obicē. g pari rōne cū nō habeat obicē iu-
 stificat in h sacro. Itē accedēs ad baptisimū. fictōe rece-
 dente h3 efficacā. g silr vt q illud facim. r ita est vtile
 peccator. Lōtra. Aug. ad renarū. qd offerat corp3 xpi.
 nisi p his q sunt de corpe xpi. s3 null3 pctōe est talis. g
 p eo nō d3 offerri. Itē Ambro. spūalē māducat. q ino-
 centiā ad altare portat. s3 null3 existēs i mortali portat
 ad altare innocentā. ergo rē. Itē rōne vr. qz accedēs ad
 hoc facim aut accedit digne. aut n. Si digne accedit. g
 dign3 ē. r ita nō h3 culpaz. Si nō digne. g nō reponat
 efficacā. g nō h3 efficacā in pctōe. Itē hoc facim h3 ef-
 ficaciā mediāte māducatōe spūali. s3 māducatio spūa-
 lis sit mediāte charitate. g p supponit charitatē. g q ac-
 cedit sine charitate. nō reponat efficacā. **U** rē. nō lu-
 mitam largitatē dei. qñ in h sacro possit r altqñ faciat
 remissionē ois culpe. S3 fm forū cōe. r generalē rōnez
 institutiōis sacri. dōm q istud facim darū est in cibū il-
 lis q sunt de corpe xpi. r oēs tales hnt charitatē. ideo ef-
 fecit h3 in solis iustis. Efficet aut in iustis ē liberādo a
 65 culpa veniali. r pseruādo a mortali vt patebit. Ex hoc
 p3 nō ad duo pma. qz illud intelligit p pseruationem

vel qñ ad aliq3 reliq3as. **A**d tria sequētia dōm. qsa 66
 cramerū tāā h3 efficacā qstā qgruit h3c his qb3 datur
 r hec solis iustis dat. id nō valet de baptisimo r penitē-
 tia. Si ergo obijctas q nobile ē illud sacramētū inf ce- 67
 tera. dicēdū q nobile ē rōe pñti nō rōe effect3 vel cetia
 alijs. S3 tūc obij. qz adhuc nō videt solui. cū eni rps sit
 h pñs videt q abūdāt3 qgrueret h grām eius imitari.
 Nā in aduētū xpi abūdāter gratia collata est. Ad h di-
 cēdū q h spectat ad nobilitatē sacramētū q nō delect ibi
 culpa mortalis. tā em ē nobile sacramētū r tā nobil3 pa-
 nis q nō debet dari nisi filijs r tā iustificatio. r q tūc sē
 nō hnt culpā mortale. Id. o de speciali dignitate h3 sa-
 cētū est q nō ordinat cōtra mortale culpam. et sic parer
 rñto ad illa tria. **A**d illud quod obijct de recessu sic 68
 crātonis. dicēdum q nō est simile. qz in baptisimo manet
 character ex quo est susceptibilis gratie. nō sic in pposito

Questio iij. l
 Que sit efficacā hui3 sacramētū Et dicit magister q est
 venialū remissio r augmētatio virtutū. Et q ita sit vide-
 tur. Inno cētius dicit eucharistia liberat a malo r con-
 seruat i bono. delet venialia r cauet mortalia. Huius
 etiā virtute sacramētū vnuerse virtutes augctur. r omniū
 gratiarū fructus eruberat. Itē rōne videt. qz h dicitur
 esse sacramētū vnitiōis. aut ergo qz de nouo vnit. aut qz
 magis vnit. Nō qz de nouo vnit. ergo qz magis vnit.
 ergo auget virtutes. Itē si magis. ergo repugnat et qd
 min3. Sed hoc ē veniale. qz dicit Aug3. min3 re amat
 q tecū aliqd amat. r hoc dicit de veniali. er. o. rē. **I**stē
 caro xpi ē sicut carbo ignitus. sed carbonis igniti ē pel-
 lere frigus r intendere calorē. ergo h sacramētū repmittit
 motus frigidus culpe. r intendit motus viuos gratie.
 ergo delet r auget. **I**tem hoc sacramētū quotidie of-
 fert. ergo si nō frustra. dat ergo aliqd quo quotidie idē
 gem3. S3 illud quo quotidie idē gemus est liberatio a
 veniali malo et pfectus i bono. qz charitas aut deficit
 aut pficit. ergo. rē. Lōtra. vnus sacramētū vnus rēbz
 esse effectus pcpuus. ergo nō ad hos duos effect3 pdi-
 ctos. **I**tem q nō sit ad remissionem venialū ostendit
 pmo. qz q accedit ad hoc sacramētū. aut accedit cōtri-
 tus. aut nō. Si cōtritus. ergo remissa est sibi culpa. Si
 nō cōtritus. ergo remanet culpa. ergo nullū habet eu-
 charistia effectū sup venialia. Si dicas q cōtritio non
 semp sufficit. esto q tanta sit q sufficiat. tūc nō habebit
 h sacramētum effectū. et tamen melius est dispositus.

Item si effectus huius sacramētū est delectio venialium
 ergo q peccat venialiter irritat effectū eius. sicut q pec-
 cat mortaliter irritat effectū baptisimī. sed hō habet ne-
 cesse peccare venialiter. ergo r hoc sacramētū irritare
 ergo nunq3 accipi debet. qz nunq3 debet qz r r melta3
 huius sacramētū inferre. **I**tem q augmentū virtutum
 non sit effectus sacramētū videt qz si h. tūc ergo valde
 cito fieret aliqd pfectus q hoc sacramētū quotidie re-
 cipit. s3 hoc videmus ē falsū. ergo. rē. **I**tem augmētū
 virtutum est effectus baptisimī r confirmatiōis. Itē sup
 dicit magister. r similiter remissio venialū. nō ergo hu-
 ius sacramētū. **U** rē. dicēdum q hoc sacramētū sit vnio 69
 nis. effectus eius pñus aut est vnire aut magis vnire.
 sed nō de nouo vnire. vt supra ostensum ē. sed tā vnitos
 magis vnire. Magis aut vnire est tripliciter. Aut qz
 qz vnitur maiori vinculo. vt ille magis vnit q maiorē
 habet charitatē. Aut qz eodem vinculo vnitur stricti3
 vt ille q fm eundem habitum feruentius amat. Aut qz
 eodem firmius. vt ille qui in eodem habitu est magi ra-
 dicatus. Dicit ergo sacramētū magis vnire. qz digi-
 l 2

gine accedente reddit feruentiorē vt carbo ignitus. r ite rum reddit fortiorē vt bonus cū. Et ex h q reddit cha ritatē magis ignitā adiuuat ad psumēdā peccati venia lis rubiginē. Et hoc q magis firmat. adiuuat ad vitan dum oīa scelera. r ratione virtutū valet ad augmentū virtutū. r maxime charitatis. q est vinculū nō q̄tuz ad essentia sed q̄tum ad feruorē vel radicacionē. feruor: ei minutū quotidie p venialia r radicatio. idco optet per hunc cibū restaurari deq̄dituz. Et his parent obiecta. Nam rōnes ad p̄mā prem sunt pcedēde. Nō vero obij citur q vnus est effectus. ddm q̄ vez est p̄mus. r ille est

71 magis vnire. r p illū h; hos duos p̄ntes. ¶ Ad illud hō qd obr q venialia delect in p̄tritione. ddm q̄ iste n̄ est effectus p̄mus. s; ex p̄leq̄nti fit. qn̄ hō indiget. v̄p̄ta qn̄ feruor charitatis p se nō est ita intensus q̄ pecca ta venialia delect. adiungit crebro diuinū p̄ que vigo ratur. r vigo ratur delect venialia. n̄bi hominū n̄ si nō h; ve nialia. charitatis feruor vigo ratur. ¶ Ad aliud ddm q̄ n̄ irritat hū? sacri effectus per aliqd veniale. q̄ veniale nō tollit gratiā sicut mortale tollit. r possibile est vnuz veniale remitti altero nō remisso. vnde veniale nec irri tat ācedenter faciendo fictū. nec consequenter euacu ando fructum. nec optet alia venialia delect. sed fm q̄ homo melius se disponit. fm hoc charitas h̄ illa vigo ratur plus r minus in diuersis. ¶ Ad illud qd obr de augm:nto. ddm q̄ augmentū intelligit q̄tum ad feruorē nō q̄tum ad essentia. Et q̄tum ad feruorē nō oēs ita pcedūt. p̄ter m̄tra venialia que cōmunit q̄ illū dimi nuūt. vltimū manifestū ē. q̄ neutri hōz ē p̄m r p̄p̄ effectus hū? sacri s; magis vnire vt visum est.

72 ¶ Insequer q̄ritur de hū? sacramēti frequētatōe. ¶ Neesse sit accedere ad h̄ sacramētū. siue vtrum teneamur accedere. Sedo q̄ritur qd sit melius habenti libertatē accedēdi. si frequētare an tarde accedere. ¶ Ter tio vtrū homo debeat se retrahere ab hoc sacramēto p̄ p̄ter immundiciā corpalem.

73 ¶ Questio i m ¶ Quid sit neesse ad h̄ sacm accedere oñditur hoc modo Joh. vj. Nisi manduca ueritis carnē r biberitis ei? san guinē nō habebitis rē. Itē ecclia excoīca: nō accedētes ad h̄ sacm determinatis t̄pib; s; nō ex cōmunicat pro veniali culpa vel leui. q̄ grauis culpa ē nō accedere. et si hoc. n̄ esse est accedere. Item Innocentius necessario manducandus est agn. vt a vastante angelo. p̄gamur nec exire possumus de egypto nisi celebrando p̄hale. pa sebalē agnū comedam. Et añ hoc dicit q̄ neesse est q̄ homo se p̄p̄aret. ne cessando sumere incurrar piculū. Item de sacerdote specialiter oñditur vt dicit Ambro. in qdam oratione. Graue est q̄ ad mensam tuaz mūdo corde r innocentiū manib; nō venim. S; grauius est si peccata meruēdo. sacrificiū nō reddam. s; p̄mū morta le. q̄ r secū dū. Itē rōe v̄. q̄ sacerdoti impositū est offic ium. sed officū si ne vsu est ociosum. Et ampli. qui ha ber talentū tenet illo vti ne damnet cū seruo neq̄. ergo tenet sacrificiū offerre. Et est exemplū si aliqd h; offic ium p̄dicandi sibi impositū r videret expedire executiōz r negligeret. grauit̄ peccaret. Contra. Aug. Quid pa ras dentē r ventrē. crede r manducasti. si q̄ sufficit ad m̄ducacionē credere. nō q̄ tenemur sumere sacramētū. Itē effectus hū? sacri est delectio venialū r augmētū v̄rum. s; neutri ē de necessitate salutis. q̄ rē. Itē si neesse esset accedere. q̄ puuli qui nō accedūt nec manducāt om nes damnarent. ¶ B. ddm q̄ sacm hoc nō ē de neces

74 ¶ Questio ii ¶ De habere libertatē accedēdi quid sit ei meli. frequē rare an tarde accedere. Et q̄ frequētare videt. q̄ in pri mitiua ecclia fm q̄ d: Act. iij. quotidie cōicabāt. q̄ si oprime fuit ab aplis instituit viderit q̄ coz exempto melius sit q̄ridie cōicare. Itē oñditur auctate dñi. dñs em̄ docuit nos orare r perere q̄ridie panē sup̄substātiā. lē. r ali? euāgelista noīat ip̄m q̄ridianū. Et Amb. dicit panis iste q̄ridianus. ē q̄ridie accipiend. vt q̄ridie tibi p̄ sit. q̄ v̄ auctate dñi r Amb. q̄ q̄ridie sit meli. Itē rōe videtur. q̄ hoc sacramētū ē in remissionē venialū. s; sp̄ peccam. venialiter. q̄ debem. q̄ridie accipe. Et h̄ est qd dicit Amb. cū sanguis xpi effundit. in remissionē peccō rum effundit. s; ergo accipe de beo. q̄ sp̄ pecco. Itē alia rōne videtur. q̄ sacramētū illud auger in boīe virtutē r charitatē. s; q̄to hec magis augēt rāto meli. est hō di spositus. r q̄to meli. d̄sposit. rāto frequēti. d; accede re. ergo a p̄mo. ad sacramētū hoc sp̄ est accedendū. Con tra. Aug. de ecclia sticis dogmatib;. q̄ridie eucharisti am accipe nec laudo nec vitugo. s; si sp̄ d; p̄cipi laudat. q̄ rē. Itē Aug. quid paras dentē r ventrē. crede t̄m r manducasti. q̄ nulla ē vtilitas in accipiēdo cozpaliter. q̄ si aliq̄ esset vtilitas. mole ḡ diceret Aug. qd paras dentē r ventrē. q̄ diceret ei p̄pter vtilitatē. Itē rōe v̄. q̄ possibile ē manducare sp̄ualit nō accedēdo r nō ē ibi periculū. s; accedēdo nisi hō sit bñ parat. est piculū. ḡ si via securio. est eligēda. tūc ḡ est raro cōicandū sacra liter r sepe sp̄ualiter. Itē gloria nec comodo ē p̄ferenda sed q̄ dimittit accedere p̄pter sacramētū dignitatē p̄ncu

firate q̄tum ē de sua institutiōe. s; si ē. hoc ē ex assumpto officio vel mādaro supaddito. Et assumpto officio qd scz necessariū est exēd. vt cū sacerdos viuūt de altari. vt prochianis p̄sit d; seruire altari. Si aut nō viuūt de al tari s; in libertate sua remaneat. nō tenet magis q̄ ali? hō ex debito. s; magis ex bono r cē. Et mādaro supad dito qd instituit ecclia vt fideles cōicarent sel in anno r i morte. Vñ si q̄s negligit nō est sine p̄cepto. iō pec car moralit. Rō aut q̄re ecclia instituit ē. q̄ hoc sacra/

76 mentū est salubre. r multi erāt negligētes de sua salute. Institutio aut ecclie fuit sub p̄cepto v̄p̄z in d̄cerenti de pe. li. vj. Oīs v̄ritūq̄ ser. fideles cū ad ānos discre tionis puenit recipiat reuerētē ad min. in pascha cu charistie sacramētū. nisi forte de p̄p̄ri sacerdotis p̄silio ob aliquā rōnabile causam ab ei? p̄ceptōe ad t̄ps dure rit abstinendū. alioq̄n r v̄tūs fidelis cū ad ānos discre atur. r moriēs xp̄iana careat sepultura. Constat aut q̄ hec ē pena excoīcaroz. Et his parēt obiecta. Nā h̄bz

77 Job. siue dñi in iob. intelligit de manducatiōe sp̄uali q̄ ē p̄ fide r charitatē. sine q̄ nemo adult? saluat. r hec etiā est in puulo aliq̄ mō ad incorporatiōē. ¶ Ad illud quod obijcit de ecclia p̄ r̄sio. q̄ ecclia instituit. r vt insti tutio esset firma addidit penā. S̄lt̄ illud innocentiū in telligit aut d̄ māducatiōe sp̄uali. aut d̄ sacramēti rōne institutiōis ecclie. ¶ Ad illud qd q̄ritur de sacerdote. ddm q̄ si sacerdos ē qui h; curā tenet. nisi ali? eius de sectū suppleat. ¶ Ad illud qd obijcit de Ambro. dō. q̄ loquit de talib; q̄ tenent. ¶ Vel si de oibus. tunc loquit de imundiciā veniali nō mortali. ¶ Ad aliud ddm q̄ offi cū sacerdotale nō imponit vt hō necessario equeat. s; p̄ loco r t̄pe. vt sibi videbit expedire. r iō si scientia di erat q̄ sit abstinendū ob sui indignitatē r reuerētiā sacra menti. nō peccat. nec etiā p̄dicat. nisi qn̄ vider imine re piculū. vel negligit officū p̄ inobedientiā. est enim ei iniunctum vt illud equeat.

78 ¶ Questio iij ¶ De habere libertatē accedēdi quid sit ei meli. frequē rare an tarde accedere. Et q̄ frequētare videt. q̄ in pri mitiua ecclia fm q̄ d: Act. iij. quotidie cōicabāt. q̄ si oprime fuit ab aplis instituit viderit q̄ coz exempto melius sit q̄ridie cōicare. Itē oñditur auctate dñi. dñs em̄ docuit nos orare r perere q̄ridie panē sup̄substātiā. lē. r ali? euāgelista noīat ip̄m q̄ridianū. Et Amb. dicit panis iste q̄ridianus. ē q̄ridie accipiend. vt q̄ridie tibi p̄ sit. q̄ v̄ auctate dñi r Amb. q̄ q̄ridie sit meli. Itē rōe videtur. q̄ hoc sacramētū ē in remissionē venialū. s; sp̄ peccam. venialiter. q̄ debem. q̄ridie accipe. Et h̄ est qd dicit Amb. cū sanguis xpi effundit. in remissionē peccō rum effundit. s; ergo accipe de beo. q̄ sp̄ pecco. Itē alia rōne videtur. q̄ sacramētū illud auger in boīe virtutē r charitatē. s; q̄to hec magis augēt rāto meli. est hō di spositus. r q̄to meli. d̄sposit. rāto frequēti. d; accede re. ergo a p̄mo. ad sacramētū hoc sp̄ est accedendū. Con tra. Aug. de ecclia sticis dogmatib;. q̄ridie eucharisti am accipe nec laudo nec vitugo. s; si sp̄ d; p̄cipi laudat. q̄ rē. Itē Aug. quid paras dentē r ventrē. crede t̄m r manducasti. q̄ nulla ē vtilitas in accipiēdo cozpaliter. q̄ si aliq̄ esset vtilitas. mole ḡ diceret Aug. qd paras dentē r ventrē. q̄ diceret ei p̄pter vtilitatē. Itē rōe v̄. q̄ possibile ē manducare sp̄ualit nō accedēdo r nō ē ibi periculū. s; accedēdo nisi hō sit bñ parat. est piculū. ḡ si via securio. est eligēda. tūc ḡ est raro cōicandū sacra liter r sepe sp̄ualiter. Itē gloria nec comodo ē p̄ferenda sed q̄ dimittit accedere p̄pter sacramētū dignitatē p̄ncu

75 nes damnarent. ¶ B. ddm q̄ sacm hoc nō ē de neces

paliter dat gloria deo. qd aut accedit ppter sacri efficaciam
 arcedit como du. q meli facit qd cessat qd qd accedit. In
 h qrit de diversitate institutis. q: fm qd de de psecra
 tione di. ij. anacletus instituit qd qnecumqz veniret ad eccle
 sia. fabianus q: ter in anno. Sorber papa q in cena dñi
 82 z decretalis dicit q sel in anno. R. ddm q si qd sp ef
 set parus. sp vtile est h factim recipe. vt scz haberet ha
 bitaculu mudu. z spualiter comederet huc cibũ cu bono
 re z deuote. Quia igit tpe eccle pmititue erant mudi p
 baptisnu. in innocentiã z charitate. ardentes p dñatu
 onẽ spũsseri. id cõgruebat eis qritie cõicare. Quia ho
 postmodũ charitas refrigit. z p pta muditia bapit
 malis vt in pluribz pdica. reliquit fuit iudicio z pscie
 vniuscuiusqz vt recipe. qñ se dicit postuã videret nec aliã
 mãducaret ad suã dñationẽ. Et q: hoies inceptur fieri
 ne gligetes. opruit vt itez institueret a sumo pontifi
 ce frequẽtario. sz q frequẽtabat multi z nõ bene se ppa
 rabant. instituit fabianus vt tribz anni solentur in q
 bus hoies meli parant z qd desiderabili expectat cõ
 municaret. sz narali pascbare. z pentecoste. Et quia
 hoies adhuc pcessu tps in his tribz tps negligeter se
 pabant. id hoc ad certemũ ad pascã reductũ qd pcedit
 tps pparatõis. sz qdragesima. Si q q vtz expeditat
 frequẽtate alicui. ddm q si videat se eẽ in statu ecclesie
 pmitue. laudãdũ e qritie cõicare. Si aut in statu eccle
 sie finalis vt pte frigidũ z tardũ. laudandũ est q raro
 Si aut medio mō. medio mō dz se hẽ. z aliqũ dz cessa
 re vt addiscat reuereri. aliqũ accedere vt inflãmet amo
 re. Quia tali hõspiti debet honor. debet z amor. z tunc
 fm illã prem fm quã viderit se meli pficere. ad illã ma
 gis declinet. qd hõ solũ expientia dicit. De q rões ad
 pna ptez intelligunt salua debita pparatõẽ q in paucis
 83 sumis est vt sp. Ad aliud qd obĩ in cõrariũ q Aug.
 nõ laudat sz relinqt pscie. dõz q hoc dicit q: qbusdã
 vt tactũ est magi e vtile frequẽtare. qbusdã raro. q: ma
 iorẽ efficaciam credo recipit hõ in vna missa vel mãduga
 tione cũ bona pparatõẽ. q in multis si nõ se pparat di
 84 ligeter. Ad aliud qd dicit Aug. ddm q hõ dicit aug.
 nõ q: mãducatio sacralis nõ sit fructuosa. sed illos q
 carnaliter huc cibũ spũalem comedebat. q: nullũ fructũ
 85 reportabat. Ad aliud qd obĩ q securi est. ddm q q
 us illud sit securi. tñ illud est vtili. q: sicut pl pdest
 baptisnu sanguinis z flammis q sanguinis tñ. sic pl
 mãducatio spũalis qndo iuncta est sacrali qndo e
 86 p se. Ad aliud ddm q vt qz dat gloria deo. z q man
 ducãt cũ reuerẽtia. z q reuerẽtia dimittit. Sicut em
 dicit Aug. z centurio dñm honorauit euz noluit q do
 mũ eius intraret. z zachã qui in domũ introduxit.

Questio ij
 An homo debeat se retrahere ab h sacramẽto ppter
 imundiciã corpalem. Et q sic videt. quia in lege mulier
 que menstrua pariebat repurabz inunda. Similiter
 vir qui pariebat semis furum. Leuit. xv. Similiter mu
 lier post partum. Leuit. xij. z ppter istas imundicias ab
 ingressu in templũ z esu agni abstinẽbat. q videt q mul
 to fortius ab esu agni veri hoies arceri debent ppter i
 mundiciã corpalem. Itẽ ex o alio libertano dicitur de
 psecratõẽ dist. ij. omis hõ ante sacram cõmunionẽ ab
 stinere dz ab vxore ppa tribz. aut quartuor. aut octo di
 ebus. sz qlibet pẽ iungi cum vxore ppa sine imundiciã
 mentis. ergo illud dicitur est ppter imundiciã cor
 87 pous. z sic zẽ. Item Grego. dicit q pollutus ex cogita
 tione pcedenti nõ debet accedere. aut ergo hoc est ppter
 imundiciã corpalem aut spirituãlẽ. Nõ spirituãlẽ

quia ppter illã cogitationẽ si nõ esset secuta pollutõ nõ
 impediret. ergo ppter imundiciã corpalem. Itẽ. Deu
 tro. xij. habebis locũ. zẽ. Glo. Mũdiciã corpalem dili
 git deus. ideo pceptu nihil sedũ manere in castis. q zẽ.
 Itẽ rone videt. q: si aliqũ immũditis manibz psecraret
 peccaret vt qz qntumcumqz sanctus. q. zẽ. Itẽ in
 hoc sacramẽto nõ tñ est qd spũale. sz etiã corpale. q de
 bet esse mũdiciã corpalem. Contra. iste cibũ nõ eẽ cibũ ve
 tris sed mentis. ergo retrahit debet aliqũ a sola imũdi
 cia mẽtis nõ carnis. Itẽ magis displicet deo imũdi
 cia peccati venialis qz quelibet imũdiciã corpalem
 Sed ppter peccatũ veniale cõmissum nõ debet qd re
 88 trahere se. ergo nec ppter aliquã imũdiciã corpalem.
 Itẽ imundiciã corpalem vt pollutio nõ impedit man
 ducationẽ spirituãlẽ que e nobilitor. ergo multo minus
 nec sacramentale. R. ddm q imundiciã corpalem q
 duplex e. Quedã e coniuncta spũali scdm veritatez
 vt pollutio veniens ex turpi cogitatione vel crapula.
 Quedã ex cõiuncta spũali scdm conformitatem. vt pol
 lutio veniens ex diabolica illusione. vel ex nature su per
 fluitate. in qua sentitur puritatis et delectatio inordina
 ta. Quedã vero est coniuncta spũali. tamẽ est generã
 horroz imundiciã aia. vt pollutio veniens ex infirmi
 tate. Quedã autẽ est pure corpalem nullũ horroz imũ
 dicie in aia generans. vt imundiciã in pede. Prima
 imundiciã impedit. ppter hoc q homo debet repurã
 se imundũ. vnde nõ recipit sacramentũ cũ reuerẽtia q
 sic imundus est nisi necessitas compellat. z ppter irre
 uerẽtiam puaã fructũ z incurrit damnũ. Secũda im
 mundiciã q e in illusione diabolica arceri debet ex con
 89 gruo. qm quis nõ sit certũ q sit anima ibi maclata. tñ
 rationabiliter põt dubitari. z ideo q se reputat imũ
 dũ bene facit. Unde ysid. in sententiã. li. j. Et habetur
 in decreto. di. vj. non est peccũ qd nocturna illusiõẽ
 pollutur. qz extra memoriã turptum cogitatione
 se se psciat inqnatum. tamen hoc vt temptaret culpe
 sue attribuat. suãqz imũdiciã statĩ fieri tergor. Ter
 tia imũdiciã e indifferẽs. qz tñ e pena. et ideo nõ arceri.
 Si tamen ratione horroz abstinẽat. deuotio z reuerẽ
 tia est laudanda. vñ nec mulier mẽstruata arceret. nec
 etiã mulier p partũ. sicut dicit tura. De pma repies d
 ple. di. v. De secũda. extra. li. vj. de purificatõẽ p par
 tum. Quarta simpliciter e indifferẽs inter omes has
 imũdicias. Prima magis impedit. vltima nullo mō
 omes tamen impediũt de congruo scdm gradus. Tm
 90 de si quis querat. vt rũ semp qn pollutus corpãlter cessa
 re debeat. dicendũ e q si sentit inquinacionem illã mul
 tum anũ inclinaã. quia factu illo dat homo consen
 sum. tñ hoc fiat siue in somnis siue in vigilijs. consule
 dum esset et facere reuerẽtiam sacramẽto. Si aut sentit
 naturam magis expeditam. et vltimus deuotio trahat
 ad pceptionẽ. et solẽntas tribuat aliqd qd multũ recõ
 penset. dico ipm sine remorsu posse accedere. Loceden
 dũ ergo q solũ ppter carnis imũdiciã nõ impedit. sz qz
 hoc imundiciã coniuncta e imũdicie mẽtis. nec solũ ppter
 imundiciã mẽtis. qz cogitatio cito transir. sz imũ
 dicia carnis horrozem relinqt. z diuini durat z inordi
 nar. ideo qz pollutio sit peccatũ veniale. magi tamẽ
 impedit qz aliud veniale ppter horrozis diuini
 89 rate z maiorẽ deordinacionẽ. Ad illud ergo qd obĩat.
 q imũdiciã corpalem impedit p legem. dicendũ q non
 valet. qz lex data e in onus et in figuram. et p illas im
 90 mũdicias figurabatur spũales imũdicie. Ad illud
 qd obĩat de iurõẽ cũ vxore. dicendũ q raro ptingit q hõ

87

88

89

90

contingatur scdm illu acru dicitu crigedo qn sit ibi aliq culpa. si aut solu reddedo dicitu. non credo q debeat retrabi nisi de cogruo. vel etiã causa plis. et hoc dicitur
 91 r haberur de se. di. ij. ¶ Ad illud qd obf quare pollutio impedit. ddm q rone pollutionis carnis. cõiuncre pollutioni mentis. qz ex hac pollutiõe se imudu r indispõsitũ reputare debet ad hoc sacramentu rõe pdicra.
 92 ¶ Ad illud qd obf q diligit deus mudiãia co: palcz. di cendũ q verũ e carenus qz excitat deuotionez mentis.

Dist. xiiij. de potestate conficiendi.

Querit etiam queri. vtrum prauu sacerdotis. r. Sup egit magister de pfectione. hic agit de potestate conficiendi. Et diuiditur hec ps in tres pres. In prima querit magister r determinat qui possunt pficere. In secunda q possunt sumere. r ostendit q soli homines. ibi. Illud etiã sane dici pot q a brutis aialib. r. In tertia vero incidenter determinat p qnto dicantur aliqui errare siue heresim incurere ibi. Ne autẽ ignozes qd faciat hominẽ hereticũ. Prima ps habet duos. In pma determinat siue tangit que sũt necessaria ad

DI. XIII.

Aug. III. de corpore dñi.

Nihil a bono magis. nihil a malo minus pficit sacerdos. ¶ Et ex hõis aug. q malus sacerdos egliter pficiat ea q spectat ad missam vt bonus. r ita vt q si cur bonus sacerdos non peccat ita nec malus. Querit q de sacerdotẽ q sciẽter malus est. r tenet pficere ppter h q bz prohibia. q debz facere. si dimittit peccat. si pficit facit cõscientiã. r ita vt e ppter. Que-

Querit r determinat q pfit cõficere. rãgens q sũt necessaria ad pficiendũ h sacm licite. a

Quærit etiam queri vtrum prauu sacerdotis hoc sacm pficere queat. Ad qd dicitur q aliq licet sint prauu cõsecrant vere. s. q int sũt noie r sacramto r sũt vita. qz nĩ merito cõsecrãtis. s. in xbo efficit creatoris. ¶ In Aug. Intra catholice eccliam i misterio corpis et sãguis dñi. nihil a bono magis nihil a malo minus pficit sacerdos. qz nõ i merito psecrãtis. sed i verbo pficit creatoris r xtu

ritur etiã de sacerdote q nõ tenetur celebrare. si postqõ i datus fuerit occurrat ei remorsus de aliq mortali. vtrũ debeat desistere an pcedere. ¶ R. d. q sacerdos aut tenet ad celebrandũ aut nõ. si nõ tenet. credo q nõ debeat accedere nisi pus fuerit contritõ r etiã cõfessus. etiam qtrũcũqz contritõ sit. nisi pus cõfiteat. si remorsus e de mortali. Si aut nõ e de mortali. credo q bñ faciat celebrãdo siue accedendo. Si aut occurrat ei aliq casus in missa vel mortale peccũ de q nõ fuit contritõ. in tali statu pot occurrere q si bz sacerdotis copiã dz pfiteri si bz apertu dinẽ hore an canonis inchoationẽ. Si nõ dixerit aliq q si adest plus. sufficit contritio cũ pposito pficendi. qz scãdalizaret pplm si dimitteret. si aut nõ timeret scãdalũ cõsulunt dimittere. maxime cum nihil cogat. Verũ credendũ est q sine pctõ pot qd inchoatũ est pficere. si ppositũ pficendi bz r si cũ contritõe totũ suppletur. nec video ibi contẽptũ. Si aut tenet cantare nõ habeat copiã sacerdotis. dico q tenet se pparare p contritionẽ r ppositũ pficendi. r ita vt q nõ peccet si accedat cũ verẽcũ

ecõtrario abhomiatur imundiciãz co: palem. que e via ad irreuerẽtam mentis. r talis bene impedit. Et p hoc patet seqns. qz immudis manibus nõ tractat xpi corpõ nisi homo qui modicam aut nullam adhibet reuerentiã. ¶ Ad aliud de immundicia manuali patet solutio. quia nõ ita durat. nec ita mens abhorret. nec ita deordinat. ¶ Ad vltimũ ddm q in manducatione sacra merali venit christus co: potaliter in hoĩem nõ in spirtuãli. ideo non est simile.

pficiendũ hoc sacramentu licite. In secunda tangit illa que sũt de necessitate huius sacramenti simpli. q. s. sũt intentio r ordo. ibi. In huius autem mysterij expletione r. Quãuis enim bonitas sit necessaria sacerdoti ad hoc q conficiendo nõ peccet. saltem q probabiliter sit bonus. sed tamen non est necessaria ad hoc q conficiat. Sed ordo r intentio ad conficiendum simpliciter sunt necessaria. altero em deficiente nõ pficitur. sed deficiente re bonitate sic. Et sic duo determinant in hac distinctiõne. Primum spectat ad conficiendi potestãtẽ. Scdm vero ad sumptionem.

te spũsancti. Credendũ e em q in xbis xpi sacra pficeant. sicut ipse q baptizat. ita ipse e q p spũsanctũ suã efficit carnẽ r sãguinẽ. ¶ Itẽ Gregor. pficit qdãz cõionẽ corpis minus esse scifi catã. si illoz fiat officio qz vita oculis vt ignobilis. ¶ Heu in quã magnũ laqũ incidit. vt diuina r occulta misteria plus ab alijs sanctificata posse fieri credant cũ vn idẽqz spũsanctõ in tota ecclesia visibilis ea misteria et opando sanctificet. r sanctificãdo benedicat. ¶ Mysteriũ iõ dz. qd secretã et recõditã heat dispensationẽ. Sacrificiũ vero quasi sacru factũ. qz pce mysti-

dia r reuerẽtia Si aut nõ se ppararet r carat. dico q peccat peccato omissionis cũ omittit reri alio etiã pctõ. si est occultõ. si manifestus dico q scãdalizat. si aut phibit ab ecclesia. peccat oĩbo his modis r peccato trasgressio nis. ¶ S. intelligendum est q vnũ est peccũ et reliqua oĩa sunt annexa siue circũstantia aggra uantes. sicut si aliquis occidat hoĩes ppter lu-

Greg.

Mysteriũ quare.

Sacrificiũ quare.

erũ. S. qd dicem de eo cui accidit remorsus de irregularitate. tũc ibi nõ est remediũ contritiõis nec cõfessionis. Ad hũndẽt aliq q cũ irregulari sit phibitũ pficere sacramentu. r cũ irregularitas nõ deleaf p contritiõz. s. solũ p dispensatiõz. q qtrũcũqz assit plus r scãdalũ timeat. cũ n sit factũdũ r pitarẽ vite ppter scãdalũ r cõceptũ. q tenetur aut deponere sciam irregularitatis. aut dimittere missãz. r h dico an psecrãtõz. r maxie an inchoatõz canonis. Aliq dicit q phibitio ppter irregularitãtẽ ad ipm nõ se extendit. maxime cũ accessit sine scãcia irregularitatis. ¶ Un ppter reuerentiã sacri r scãdalũ ppli dicit q si dolet r libetẽ faceret q in se eẽr. dicit a dño eẽ dispõsarũ vt tũc. Si nõ qz de illo q solet habere sciam q nõ eẽt sacerdos. ¶ Hic d. d. dupl. ¶ Aut dz dimittere missãz an psecrãtõz. aut dz scie fingere infirmitatẽ. iõ sanuz p silũ e q hõ se an diligerẽt pparet. r in missa nõ cogitet de se sed magis de sacramento. ¶ Nec bonoz dispõsaroz meritis ampliat. querit qis magis peccat. vtrũ. s. sacerdos malus q conficit r nõ sumit. an ille q vtrũqz

Di. XIII. Aug. III. de corpore dñi. Mysteriũ quare. Sacrificiũ quare.